

ქ. ვანის არქეოლოგიური მუზეუმის რეკონსტრუქცია - ფაზა 3

ქვე-პროექტის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე
ზემოქმედების სკრინინგი და გარემოზე ზემოქმედების
მიმოხილვა

რეგიონალური განვითარების მეორე პროექტი
ფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ

სექტემბერი, 2016

გარემოსდაცვითი სკრინინგი და კლასიფიკაცია

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ვანის არქეოლოგიური მუზეუმის შენობის რეკონსტრუქციას, კერძოდ, ძველი მუზეუმის ნაგებობის დემონტაჟს და ახალი, თანამედროვე სამუზეუმო სტანდარტების შესაბამისი, ნაგებობის აშენებას.

ვანის არქეოლოგიური მუზეუმი აშენდა XX საუკუნის 80-იან წლებში. დღეისათვის ძველი შენობა სავალალო მდგომარეობაშია. მუზეუმის რეკონსტრუქციის თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული იყო არსებული შენობის რეაბილიტაცია და ახალი სივრცის მიშენება, რაც დაიწყო 2012 წელს. თუმცა განხორციელებული კვლევის შედეგების საფუძველზე გადაწყდა მუზეუმის ძველი ნაგებობის დემონტაჟი და ახალი, თანამედროვე სამუზეუმო სტანდარტების შესაბამისი ნაგებობის აშენება.

ქვე-პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია მინაშენის დასრულება მუზეუმის ახალი შენობის მშენებლობასთან ერთად.

მუზეუმის ნაკვეთის მთლიანი ფართი შეადგენს 5327 მ²-ს, მუზეუმის შენობის ფართი ახალ მოშენებასთან ერთად იქნება 1010,02 მ².

ქვე-პროექტის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი სამუშაოები:

- მუზეუმის არსებული ძველი შენობის სრული დემონტაჟი;
- ახალი ოთხსართულიანი კარკასული ნაგებობის მშენებლობა საერთო ფართობით 3242,28 მ², სადაც გაერთიანებულია ახალი მინაშენის დამატებითი ფართი. ძველი შენობის სრული ფართობი იყო 1435 მ². ახალი ნაგებობა იმეორებს ძველი შენობის კონფიგურაციას, თუმცა, საგამოფენო სივრცის სრულყოფის მიზნით, ახალი შენობა ძველზე 1 მეტრით მაღალი იქნება; ახალ შენობაში მუზეუმს დაემატება საგანმანათლებლო სივრცე, ლაბორატორიები და საფონდო ზონები, გაიზრდება საგამოფენო სივრცე, დაემატება სამუზეუმო სატრანზიტო ზონა, მოწყობა სამუზეუმო მაღაზია და კაფე. მუზეუმი დაყოფილი იქნება შემდეგ სივრცეებად: საგამოფენო სივრცე - 600.00 მ²; დროებითი საგამოფენო სივრცე - 83.84 მ²; საფონდო სივრცე - 180 მ²; კვლევითი ლაბორატორია - 30 მ²; საზოგადოებრივი სივრცე - 826 მ²; აუდიტორია - 170 მ²; საგანმანათლებლო ზონა/ბიბლიოთეკა - 115 მ²; საოფისე სივრცე - 243 მ²; სამზარეულო - 76.72 მ²; მუზეუმის მაღაზია - 76 მ²; ტექნიკური სათავსოები - 555.47 მ²; ტერასები/აივნები - 286,25 მ². მუზეუმის შენობის ფასადი მოპირკეთდება ხელოვნური მინაბოჭვოვანი რკინაბეტობის ფილებით. მოწყობა ახალი, ნახევრად გამჭირვალე ფასადი მთავარ შესასვლელთან. შენობა გადაიხურება მოთუთიებული თუნექით. შენობის ნულოვან სართულზე განთავსდება: საინფორმაციო დახლი, სველი წერტილები, გასახდელი, გარე კაფეს ტერასა, მუზეუმის მაღაზია, ორი კიბის უჯრედი და შემინული ლიფტი, დროებითი და

- მუდმივი საგამოფენო სივრცეები; მეორე სართულზე განთავსდება სამი საგამოფენო დარბაზი; მინუს ერთ ნიშნულზე კაფე, მუზეუმის აუდიტორია, საგანმანათლებლო ზონა და ბიბლიოთეკა, საოფისე სივრცე. მინუს 2 ნიშნულზე
- საოფისე სივრცე თანამშრომლებისათვის, დაცვის სამსახურის ოთახი, ლაბორატორია, არქეოლოგიური გათხრებიდან არტიფაქტების მისაღები სივრცე. პლიუს 2 ნიშნული (სხვენი) არის ტექნიკური სათავსო, სადაც განთავსდება გათბობა-გაგრილების და ვენტილაციის დანადგარები. უნარშეზღუდული პირთათვის მოწყობა სპეციალური პანდუსები, ლიფტი, სველი წერტილები. პანდუსები უნარშეზღუდული პირებისათვის მისდევს კიბის კასკადს.
  - მუზეუმის ეზოს კეთილმოწყობა, რაც მოიცავს ტერასების, კიბეებისა და პანდუსების, ასევე ავტოსადგომების მოწყობას თანამშრომლებისათვის (6 სადგომი) და ვიზიტორებისათვის (3 ავტობუსი, 28 მსუბუქი ავტომანქანა, 2 ადგილი უნარშეზღუდული პირებისათვის);
  - ახალი ელექტროჯიხურის მოწყობა ეზოს ტერიტორიაზე;
  - შენობის უსაფრთხოების, განათების, ვენტილაციის, გათბობის, სატელეფონო ხაზებისა და კომპიუტერული ქსელების, Wi-Fi, ხანძარსაწინააღმდეგო სიგნალიზაციის სისტემების მოწყობა. შენობა გათბება ელექტროენერგიით.
  - წყალმომარაგება-კანალიზაციის სისტემების მოწყობა. მუზეუმის შენობისათვის წყლის მიწოდება მოხდება ქ. ვანის წყალსადენის ქსელიდან. წყალსადენის მუნიციპალურ ქსელზე მოწყობა სატუმბი სადგური, რომელიც წყალს მიაწოდებს 50 მ³ მოცულობის რეზერვუარს. სატუმბი სადგურიდან რეზერვუარი განთავსდება მველი ამორტიზირებული რეზერვუარის ადგილას, რომელიც მდებარეობს არქეოლოგიურ უბანზე. რეზერვუარიდან წყალი თვითდენითი მილით, რომელიც კვეთს არქეოლოგიურ უბანს და შემდეგ მიუყვება ქუჩას, წყალი მიეწოდება მუზეუმს. საკანალიზაციო წყლების გაწმენდის მიზნით ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ორი ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობას, თითოეული 6 მ³/დღე-დამეში მოცულობის. გაწმენდის შემდგომ საკანალიზაციო წყლების ჩადინება მოხდება მდ. ჭიშურაში. საკანალიზაციო მილი მუზეუმიდან მიუყვება ვახტანგ გორგასლის ქუჩას და მიუერთდება ქუჩის ბოლოს განთავსებულ გამწმენდ ნაგებობებს.

(ა) ზეგავლენის დადგენა

აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზეგავლენა გარემოზე?	ქვე-პროექტს აქვს მცირე უარყოფითი ზემოქმედება ბუნებრივ გარემოზე და სავარაუდოდ მას ექნება გრძელვადიანი დადებითი ზეგავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე.
---	--

რაში მდგომარეობს ქვე-პროექტის
მნიშვნელოვანი დადებითი და
უარყოფითი ზეგავლენა გარემოზე?

მოსალოდნელია, რომ ქვე-პროექტს ექნება დადებითი გრძელვადიანი ზეგავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე, ვინაიდან ის უზრუნველყოფს მაღალი სტანდარტის, მულტიფუნქციური მუზეუმის რეაბილიტაციას კულტურული მემკვიდრეობის ადგილის მიმდებარედ და გაზრდის მის ტურისტულ მიმზიდველობას. ტურისტების გაზრდილ ნაკადს ექნება დადებითი სოციალური ზეგავლენა დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდის თვალსაზრისით.

ვანის მუზეუმის რეაბილიტაცია გააუმჯობესებს ტურისტული მომსახურების ინფრასტრუქტურას და წვლილს შეიტანს იმერეთის რეგიონში ტურიზმზე დაფუძნებული ეკონომიკის და კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს განვითარებაში.

მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე მოსალოდნელია, რომ იქნება მოკლევადიანი: სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად მოსალოდნელია რომ გაიზრდება მტვერის და გამონაბოლქვის ემისიები სამშენებლო მექანიზმების და ტრანსპორტის ოპერირების გამო, გაიზრდება ხმაურისა და ვიბრაციის დონე ფონურთან შედარებით, მოსალოდნელია სხვადასხვა ტიპის სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა, ასევე, ტრანსპორტის მოძრაობის შეფერხებები.

ვინაიდან ქვე-პროექტი ხორციელდება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის უშუალო სიახლოვეს, დიდია შემთხვევითი არქეოლოგიური ობიექტების გამოვლენის ალბათობა მიწის სამუშაოების დროს.

მუზეუმის ექსპონატების უსაფრთხო დროებით განთავსებასთან დაკავშირებული რისკები არის მინიმალური, ვინაიდან, ვანის არქეოლოგიური მუზეუმის ექსპონატები, მუზეუმის რეკონსტრუქციის დაწყებამდე, 2012 წელს განთავსებული იქნა დროებით საცავებში. კერძოდ: ძვირფასი ლითონების, ბრინჯაოს, მინისა და ქვის არტეფაქტები გადატანილი იქნა თბილისში, ს. ჯანაშიას სახელობის მუზეუმის ძვირფასი ლითონების საცავში, ხოლო ნაწილი დაცულია ოთარ ლორთქიფანიძის არქეოლოგიის ცენტრის ქიმიურ-სარესტავრაციო ლაბორატორიაში. ძირითადი მასალა განთავსებულია ვანის არქეოლოგიური ექსპედიციის ბაზაზე, ე.წ. დროებით საცავში, რომელიც აღჭურვილია შესაბამისად. საქართველოს ეროვნული მუზეუმის გენერალური

	<p>დირექტორის წერილის (#01/08-1359, 18.09.2015) შესაბამისად ექსპონატების შენახვის მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია (იხ. დანართი).</p> <p>მუზეუმის საგამოფენო დარბაზსა და ჰოლში დარჩა ქვის არქიტექტურული დეტალები და რესტავრირებული ქვევრები, რომლებიც შეფუთულია, დაზიანების თავიდან აცილების მიზნით. აღნიშნული ექსპონატები დროებით განთავსდება კერძო პირის კუთვნილ შენობაში მუზეუმის მიმდებარე ტერიტორიაზე (იხ. დანართი 5. საქართველოს ეროვნულ მუზეუმსა და შენობის მფლობელს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების ასლი).</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელების შემდეგ, ტურისტული ნაკადის ზრდამ შეიძლება გამოიწვიოს არაპირდაპირი უარყოფითი ზეგავლენა გარემოზე, როგორიცაა ნარჩენების წარმოქმნის ზრდა, ვანდალიზმის რისკი და სხვა.</p>
შესაძლოა ქვე-პროექტს ქონდეს რაიმე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ადგილობრივ თემებზე ან სხვა ზემოქმედების ქვეშ მყოფ ადამიანებზე?	<p>წყლის შემავალი და გამომავალი მიღების მცირე მონაკვეთი განთავსებული იქნება სახელმწიფო კუთვნილებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე, რომლითაც ამჟამად სარგებლოს კერძო პირი, რაზეც, აღნიშნული პირი არის თანახმა. მუნიციპალური განვითარების ფონდის წარმომადგენლები შეხვდნენ აღნიშნულ პირს, რომლის თანხმობა გაფორმდა წერილობით და დადასტურდა ნოტარიუსის მიერ (იხ. დანართი 7). კერძო პირის ქონება სამშენებლო სამუშაოების შედეგად არ დაზიანდება, შესაბამისად არ მოხდება მისთვის საკომპენსაციო თანხის გადახდა.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად გაუმჯობესდება არქეოლოგიურ უბანზე მცხოვრები მოსახლეობისათვის სასმელი წყლით მომარაგება, ვინაიდან მათთვის წყლის მიწოდება მოხდება მუზეუმის წყალმომარაგების ქსელიდან.</p> <p>ქვე-პროექტის გრძელვადიანი სოციალური ზემოქმედება იქნება დადებითი (ადგილობრივი მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება და ტურისტული ნაკადის ზრდა). მუზეუმის ახალი, კომფორტული შენობა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს მუზეუმის თანამშრომლების (14 პირი) სამუშაო პირობებს, ასევე უზრუნველყოფს ტურისტებისა და ადგილობრივი მოსახლეობის პირობების გაუმჯობესებას.</p>

	<p>ამჟამად პერსონალისათვის შენარჩუნებულია სამუშაო ადგილები და მათ ხელფასს უხდის საქართველოს ეროვნული მუზეუმი. ქვე-პროექტს არ ექნება ზეგავლენა მუზეუმის თანამშრომლების შემოსავლებზე, ვინაიდან ხელფასების გაცემა მოხდება შეუფერხებლად ეროვნული მუზეუმის მიერ (შესაბამისი წერილი თანდართულია, დანართი 6).</p> <p>მნიშვნელოვანი სოციალური ზეგავლენა, როგორიცაა ადგილობრივი დემოგრაფიული სტრუქტურის ცვლილება, ჩამოსახლება, მეორადი განვითარება ან დაავადებების რისკის გაზრდა მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>ბუნებრივ გარემოზე უარყოფითი ზეგავლენა, რომელიც აღწერილია ზემოთ, იქნება მოკლევადიანი და შემოფარგლული ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილით.</p>
--	--

(8) შემამასუბუქებელი ზომები

განხილული იქნა თუარა პროექტირებისას ქვე-პროექტის ალტერნატივები?	<p>მუზეუმის რეკონსტრუქციის თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული იყო არსებული შენობის რეაბილიტაცია. თუმცა, 2014 წელს განხორციელებული კვლევების საფუძველზე გადაწყდა არსებული შენობის დემონტაჟი და ახლის აშენება. მუზეუმის ახალი შენობა დაპროექტდა თანამედროვე სამუზეუმო სტანდარტების გათვალისწინებით.</p> <p>ახალი პროექტით გათვალისწინებულია საგანმანათლებლო სივრცის, ლაბორატორიების და საფონდო ზონების მოწყობა, საგამოფენო სივრცე გაფართოვდება; ქრონოლოგიურად დალაგდება საგამოფენო სივრცე, დაემატება სამუზეუმო სატრანზიტო ზონა, რაც მუზეუმს უქმნის წინაპირობას დროებითი გამოფენებისათვის მიიღოს სხვა მუზეუმების კოლექციები. მოეწყობა სამუზეუმო მაღაზია და კაფე. ვიზიტორებისაგან შემოსული თანხა გაზრდის მუზეუმის ეკონომიკურ ეფექტს.</p>
---	--

<p>რა შემარბილებელი ღონისძიებებია განსაზღვრული?</p>	<p>სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენა შესაძლოა მარტივად შემსუბუქდეს შემდეგი ღონისძიების გატარებით: სამშენებლო ადგილის შემოსაზღვრა და შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება პერიმეტრზე, სამშენებლო ტექნიკის მოძრაობის მართვა, სამშენებლო ნარჩენების შესაბამისი მართვა და მუდმივი მონიტორინგი, მანქანა დანადგარების გამართული მუშაობის უზრუნველყოფა, სამუშაოების განხორციელებისათვის ნაკლებად სენსიტიური პერიოდის (დღის საათები) შერჩევა. საჭიროებისამებრ, მოსახლეობისათვის შესაბამისი განმარტებების მიცემა.</p> <p>ვანის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ გამოყოფილი იქნა ადგილი სადემონტაჟო სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ინერტული ნარჩენებისა და ჭარბი გრუნტის განთავსებისათვის სოფელ ამაღლების ტერიტორიაზე (11 კმ-ში ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან). ვანის მუნიციპალიტეტის გამგეობის შესაბამისი წერილი თანდართულია.</p> <p>მიწის სამუშაოების დროს არქეოლოგიური ობიექტის გამოვლენის შემთხვევაში, კონტრაქტორმა დაუყონებლივ უნდა შეწყვიტოს სამუშაოები და მიაწოდოს ინფორმაცია მუნიციპალური განვითარების ფონდს, რომელიც, თავის მხრივ, დაუყონებლივ აწვდის ინფორმაციას კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს. სამუშაოების განახლება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროდან წერილობითი თანხმობის მიღების შემდგომ.</p> <p>წყლის რეზერვუარის განთავსების ადგილი (121 მ²) იქნება შემოღობილი მუზეუმისათვის უსაფრთხო სასმელი წყლის მიწოდების უზრუნველყოფის მიზნით.</p> <p>მუზეუმის შენობიდან საკანალიზაციო წყლებით მდინარის დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით</p>
---	--

	მოეწყობა საკანალიზაციო წყლების ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობა და მოხდება მისი შესაბამისი ექსპლუატაცია.
წინა მსგავსი ქვე-პროექტების განხორციელებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული პროექტირებისას?	<p>ვანის არქეოლოგიური მუზეუმის თავდაპირველ პროექტში შეტანილი იქნა მნიშვნელოვანი ცვლილებები საინჟინრო უსაფრთხოებისა და კონსტრუქციული მდგრადობის თვალსაზრისით.</p> <p>ქვე-პროექტით გათვალისწინებულია სანიაღვრე წყლის გადაყვანისა და დრენაჟის სისტემების, ასევე სახურავიდან წყლის გადამყვანი სისტემის მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს მუზეუმის შენობის და ეზოს მოვლა-შენარჩუნებას. დახრილ სახურავზე თოვლის დამჭერების მოწყობა ხელს შეუწყობს პერსონალისა და ვიზიტორების უსაფრთხოებას. ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ხანძარქრობის სისტემას, ასევე დამუშავებულია საევაკუაციო გეგმა.</p> <p>ქვე-პროექტით გათვალისწინებულია უნარშეზღუდულ პირთათვის დამოუკიდებელი გადაადგილების შესაძლებლობების შექმნა - მოეწყობა სპეციალური პანდუსები, ლიფტი, სველი წერილები, ასევე გათვალისწინებულია საევაკუაციო მოძრაობის დამოუკიდებელი გადაადგილების უსაფრთხო სქემა შენობის ყველა სართულიდან და სივრციდან.</p>
იყვნენ თუ არა ჩართულნი დაინტერესებული თემები? ქვე-პროექტის პროექტირებისას სათანადოდ მოხდა თუ არა მათი ინტერესებისა და ცოდნის გათვალისწინება?	<p>ქვე-პროექტის გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვის ანგარიში განხილული იქნება ადგილობრივ მოსახლეობასთან საკონსულტაციო შეხვედრაზე, რომელიც ჩატარდა 2015 წლის 10 მაისს. შეხვედრის ოქმი თანდართულია.</p> <p>ადგილობრივ მოსახლეობასთან დამატებითი საკონსულტაციო შეხვედრა ჩატარდა 2016 წლის 8 აგვისტოს, რომლის ოქმიც, ასევე, თან ერთვის დოკუმენტს.</p>

D) კატეგორიზაცია და დასკვნა

სკრინინგის შედეგებზე დაყრდნობით,

ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც გარემოსდაცვითი კატეგორია:

A

B

C

გარემოსდაცვითი სკრინინგის დასკვნა:

1. ქვე-პროექტი უარყოფილია
2. ქვე-პროექტი მიღებულია

რისკების შეფასების საფუძველზე, ქვე-პროექტი საჭიროებს:

1. გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის შევსებას მცირე სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოებისათვის
2. გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვას, გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმის შემუშავების ჩათვლით

სოციალური სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური ზემოქმედების სკრინინგისათვის		კი	არა
1	ინფორმაცია ქვეპროექტების ობიექტების მფლობელობის და კუთვნილების სტატუსის შესახებ არის ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი ვერ დასრულდება ზემოხსენებულის მოპოვებამდე)	✓	
2	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ხელმისაწვდომობის შეზღუდვას სამეურნეო რესურსებზე, როგორიცაა მიწა, საძოვარი, წყალი, კომუნალური მომსახურება, საჯარო სივრცე ან სხვა რესურსებზე, რომლებზეც მოსახლეობა არის დამოკიდებული?		✓
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული პირების ან ოჯახების განსახლებას ან მოითხოვს თუ არა მიწის ნაკვეთის/ნაკვეთების (მუდმივ ან დროებით საჯარო ან კერძო საკუთრებაში არსებულის) შესყიდვას?		✓
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის, ხეხილის და შინამეურნეობის ინფრასტრუქტურის (როგორიცაა დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბედელი, გარე საპირფარეშოები, სამზარეულო და ა.შ.) დროებით ან მუდმივ დანაკარგს?		✓
თუ ზემოთ დასმულ ნებისმიერ კითხვაზე პასუხი არის „დიას“ (გარდა პირველი კითხვისა) მაშინ უნდა ამოქმედდეს უსაფრთხოების პოლიტიკა OP/BP 4.12 არანებაყოფლობითი განსახლება, ხოლო შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განხორციელდეს OP/BP 4.12 -ს და განსახლების პოლიტ-კის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.			
კულტურული რესურსების უსაფრთხოების სკრინინგის ინფორმაცია		დიას	არა
5	საჭიროებს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მიწის სამუშაოებს ისტორიული, არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების სიახლოვეს?	✓	
თუ პასუხი მე-5 კითხვაზე არის „დიას“, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პოლიტიკა OP/BP 4.11 - ფიზიკური კულტურული რესურსები და შემთხვევით აღმოჩენების განკარგვა უნდა განხორციელდეს OP/BP 4.11-ით და გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტით განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად.			

ქვე-პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს ახალი მიწის ნაკვეთის შეძენას.

მიწის ნაკვეთი, რომელზეც განთავსებულია ვანის არქეოლოგიური მუზეუმი რეგისტრირებულია, როგორც სახელმწიფო საკუთრება ფართობით 5327 მ², რომელიც უზუფრუქტით გადაცემულია სარგებლობისთვის საქართველოს ეროვნული მუზეუმისათვის (იხილეთ თანდართული საკადასტრო ინფორმაცია). წყლის

რეზერვუარი განთავსდება არქეოლოგიურ უბანზე, რომელიც რეგისტრირებულია, როგორც სახელმწიფო საკუთრება დაუზუსტებელი ფართობით 85 000 მ² და სარგებლობაში გადაცემულია საქართველოს ეროვნული მუზეუმისათვის უზუფრუქტით. ვანის არქეოლოგიური უბნის ტერიტორიაზე მდებარეობს ადგილობრივი მოსახლეობის საცხოვრებელი სახლები ეზოებით. ქვე-პროექტის ფარგლებში ყველა სამუშაო ხორციელდება სამოსახლოების საზღვრებს გარეთ (იხ. დანართი 8. სამოსახლოები ვანის არქეოლოგიურ უბანზე). ქვე-პროექტი არანაირი ფორმით არ კვეთს და არ ექნება უარყოფითი ზეგავლენა არქეოლოგიურ უბანზე მაცხოვრებლებზე. ამიტომ არ არის დაგეგმილი საკომპენსაციო ღონისძიებების განხორციელება. საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ოფიციალურ წერილში (დანართი 13) აღნიშნულია, რომ არასოდეს არ განიხილებოდა და არც ახლა განიხილება არქეოლოგიურ უბანზე მცხოვრები მოსახლეობის იძულებითი განსახლების საკითხი. წყლის შემავალი და გამომავალი მიღების მხოლოდ მცირე მონაკვეთი იქნება განთავსებული მიწის ნაკვეთზე, რომლითაც ამჟამად სარგებლობს კერძო პირი, რაზეც აღნიშნული პირი თანხმობა მიღებულია. კერძოდ, წყლის მიღების მცირე მონაკვეთი განთავსებულია იქნება ადგილობრივი მოსახლის ეზოში, რომელიც არ არის რეგისტრირებული, როგორც კერძო საკუთრება. მუნიციპალური განვითარების ფონდი შეხვდა მიწის ნაკვეთის მოსარგებლეს და მისგან მიიღო წერილობითი და ნოტარიულად დამტკიცებული თანხმობა სამუშაოების განხორციელებაზე (დანართი 7). სამუშაოების განხორციელებას არ ექნება ზეგავლენა მიწის ნაკვეთით მოსარგებლის შემოსავალზე. შესაბამისად, არ მოხდება კომპენსაციის გაცემა. თუ ქვე-პროექტის ფარგლებში განხორციელებული სამუშაოების შედეგად დაზიანდება ცალკეული პირების/ოჯახების საკუთრება, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობა იქნება დაზიანებული ქონების აღდგენა, რასაც მუნიციპალური განვითარების ფონდი გაუწევს განსაკუთრებულ ზედამხედველობას.

ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად გაუმჯობესდება წყლის მიწოდება არქეოლოგიურ უბანზე მცხოვრებთათვის მუზეუმის წყალმომარაგების ქსელზე მათი საცხოვრებელი სახლების მიერთების გზით.

მიწის ნაკვეთები, რომელზეც განთავსდება სატუმბი სადგური და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობები (45მ²), რეგისტრირებულია, როგორც მუნიციპალური საკუთრება.

გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვა და

გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა

1. შესავალი

1.1 საფუძველი

საქართველოს მთავრობამ 2010 წლის 25 ივნისს დაამტკიცა საქართველოს რეგიონული განვითარების 2010-2017 წწ. სახელმწიფო სტრატეგია (მთავრობის დადგენილება #172), რომელიც მომზადდა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ. სტრატეგიის მთავარი მიზანია ხელშემწყობი გარემოს შექმნა რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისთვის და ცხოვრების დონის ამაღლება. აღნიშნული მიზანი მიღწეული უნდა იქნეს დაბალანსებული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებით, გაზრდილი კონკურენტულობით და რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დონის გათანაბრებით.

იმერეთში არსებული ტურისტული და სასოფლო-სამეურნეო პოტენციალის უკეთ გამოყენებისათვის და შიდა სოციალურ-ეკონომიკური უთანასწორობის შესამცირებლად, საქართველოს მთავრობამ თხოვნით მიმართა მსოფლიო ბანკს იმერეთის რეგიონული განვითარებისათვის ფინანსური მხარდაჭერის თაობაზე. საქართველოს მთავრობისა და მსოფლიო ბანკის მიერ ერთობლივად მომზადდა რეგიონული განვითარების მეორე პროექტი და მსოფლიო ბანკის მიერ გამოყოფილი იქნა სესხი მისი განხორციელებისათვის.

ვანის არქეოლოგიური ობიექტის რეაბილიტაციის ქვე-პროექტი არის რეგიონული განვითარების მეორე პროექტის ნაწილი, რომელიც მომზადდება, განიხილება, დამტკიცდება და განხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობისა და მსოფლიო ბანკის პოლიტიკების შესაბამისად.

1.2 ინსტიტუციონალური სტრუქტურა

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ინსტიტუციონალურ და ფინანსურ შესაძლებლობათა გაძლიერებას, ადგილობრივი ინფრასტრუქტურასა და მომსახურებაში სახსრების ინვესტიციებას, ადგილობრივი მომსახურეობის ძირითადი ეკონომიკური და სოციალური მომსახურების მდგრად საფუძველზე გაუმჯობესებას. მუნიციპალური განვითარების ფონდი არის რეგიონული განვითარების მეორე პროექტის განმახორციელებელი ორგანიზაცია და პასუხისმგებელია მის ყოველდღიურ მართვაზე, გარემოსდაცვითი და სოციალური უსაფრთხოების პოლიტიკის განხორციელების ჩათვლით.

მუნიციპალური განვითარების ფონდი ამზადებს და მსოფლიო ბანკს წარუდგენს რეგიონული განვითარების პროექტის ფარგლებში ქვე-პროექტების შეფასების ანგარიშებს, რომელთაც თან ერთვის ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური

უსაფრთხოების დოკუმენტები, როგორიცაა გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვა გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმასთან ერთად ან გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმა, რომელიც მომზადებულია მცირე სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის გამოყენებით, ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, განსახლების სამოქმედო გეგმა.

საქართველოს ეროვნული მუზეუმი პასუხისმგებელია ობიექტის ექსპლუატაციასა და მოვლა-პატრონბაზე.

1.3 კანონმდებლობა და ნორმები

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ საქართველოს კანონის თანახმად (2008), ქვე-პროექტი არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვას.

ქვე-პროექტი უნდა განხორციელდეს მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების შემდეგი დოკუმენტების შესაბამისად:

- გარემოზე ზემოქმედების შეფასების უსაფრთხოების პოლიტიკა (OP/BP 4.01)
- ფიზიკური კულტურული რესურსების უსაფრთხოების პოლიტიკა (OP/BP 4.12)

აღნიშნული უსაფრთხოების პოლიტიკებისა და რეგიონული განვითარების მეორე პროექტის გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის შესაბამისად, ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა B(+) კატეგორიად და საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვისა და გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის მომზადებას.

2. ქვე-პროექტის აღწერა

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ვანის არქეოლოგიური მუზეუმის შენობის რეკონსტრუქციას, კერძოდ, ძველი მუზეუმის ნაგებობის დემონტაჟს და ახალი, თანამედროვე სამუზეუმო სტანდარტების შესაბამისი, ნაგებობის აშენებას.

ვანის არქეოლოგიური მუზეუმი აშენდა XX საუკუნის 80-იან წლებში. დღეისათვის ძველი შენობა სავალალო მდგომარეობაშია. მუზეუმის რეკონსტრუქციის თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული იყო არსებული შენობის რეაბილიტაცია და ახალი სივრცის მიშენება, რაც დაიწყო 2012 წელს. თუმცა განხორციელებული კვლევის შედეგების საფუძველზე გადაწყდა მუზეუმის ძველი ნაგებობის დემონტაჟი და ახალი, თანამედროვე სამუზეუმო სტანდარტების შესაბამისი ნაგებობის აშენება.

ქვე-პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია მინაშენის დასრულება მუზეუმის ახალი შენობის მშენებლობასთან ერთად.

მუზეუმის ნაკვეთის მთლიანი ფართი შეადგენს 5327 მ²-ს, მუზეუმის შენობის ფართი ახალ მოშენებასთან ერთად იქნება 1010,02 მ².

ქვე-პროექტის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი სამუშაოები:

- მუზეუმის არსებული ძველი შენობის სრული დემონტაჟი;
- ახალი ოთხსართულიანი კარკასული ნაგებობის მშენებლობა საერთო ფართობით 3242,28 მ², სადაც გაერთიანებულია ახალი მინაშენის დამატებითი ფართი. ძველი შენობის სრული ფართობი იყო 1435 მ². ახალი ნაგებობა იმეორებს ძველი შენობის კონფიგურაციას, თუმცა, საგამოფენო სივრცის სრულყოფის მიზნით, ახალი შენობა ძველზე 1 მეტრით მაღალი იქნება; ახალ შენობაში მუზეუმს დაემატება საგანმანათლებლო სივრცე, ლაბორატორიები და საფონდო ზონები, გაიზრდება საგამოფენო სივრცე, დაემატება სამუზეუმო სატრანზიტო ზონა, მოეწყობა სამუზეუმო მაღაზია და კაფე. მუზეუმი დაყოფილი იქნება შემდეგ სივრცეებად: საგამოფენო სივრცე - 600.00 მ²; დროებითი საგამოფენო სივრცე - 83.84 მ²; საფონდო სივრცე - 180 მ²; კვლევითი ლაბორატორია - 30 მ²; საზოგადოებრივი სივრცე - 826 მ²; აუდიტორია - 170 მ²; საგანმანათლებლო ზონა/ბიბლიოთეკა - 115 მ²; საოფისე სივრცე - 243 მ²; სამზარეულო - 76.72 მ²; მუზეუმის მაღაზია - 76 მ²; ტექნიკური სათავსოები - 555.47 მ²; ტერასები/აივნები - 286,25 მ². მუზეუმის შენობის ფასადი მოპირკეთდება ხელოვნური მინაბოჭკოვანი რკინაბეტობის ფილებით. მოეწყობა ახალი, ნახევრად გამჭირვალე ფასადი მთავარ შესასვლელთან. შენობა გადაიხურება მოთუთიებული თუნჯუქით. შენობის ნულოვან სართულზე განთავსდება: საინფორმაციო დახლი, სველი წერტილები, გასახდელი, გარე კაფეს ტერასა, მუზეუმის მაღაზია, ორი კიბის უჯრედი და შემინული ლიფტი, დროებითი და მუდმივი საგამოფენო სივრცეები; მეორე სართულზე განთავსდება სამი საგამოფენო დარბაზი; მინუს ერთ ნიშნულზე კაფე, მუზეუმის აუდიტორია, საგანმანათლებლო ზონა და ბიბლიოთეკა, საოფისე სივრცე. მინუს 2 ნიშნულზე - საოფისე სივრცე თანამშრომლებისათვის, დაცვის სამსახურის ოთახი, ლაბორატორია, არქეოლოგიური გათხრებიდან არტიფაქტების მისაღები სივრცე. პლიუს 2 ნიშნული (სხვენი) არის ტექნიკური სათავსო, სადაც განთავსდება გათბობა-გაგრილების და ვენტილაციის დანადგარები. უნარშეზღუდული პირთათვის მოეწყობა სპეციალური პანდუსები, ლიფტი, სველი წერტილები. პანდუსები უნარშეზღუდული პირებისათვის მისდევს კიბის კასკადს.
- მუზეუმის ეზოს კეთილმოწყობა, რაც მოიცავს ტერასების, კიბეებისა და პანდუსების, ასევე ავტოსადგომების მოწყობას თანამშრომლებისათვის (6 სადგომი) და ვიზიტორებისათვის (3 ავტობუსი, 28 მსუბუქი ავტომანქანა, 2 ადგილი უნარშეზღუდული პირებისათვის);
- ახალი ელექტროჯიხურის მოწყობა ეზოს ტერიტორიაზე;
- შენობის უსაფრთხოების, განათების, ვენტილაციის, გათბობის, სატელეფონო ხაზებისა და კომპიუტერული ქსელების, Wi-Fi, ხანძარსაწინააღმდეგო სიგნალიზაციის სისტემების მოწყობა. შენობა გათბება ელექტროენერგიით.
- წყალმომარაგება-კანალიზაციის სისტემების მოწყობა. მუზეუმის შენობისათვის წყლის მიწოდება მოხდება ქ. ვანის წყალსადენის ქსელიდან. წყალსადენის

მუნიციპალურ ქსელზე მოეწყობა სატუმბი სადგური, რომელიც წყალს მიაწოდებს 50 მ³ მოცულობის რეზერვუარს. სატუმბი სადგურიდან რეზერვუარამდე წყლის მიღი მიუყვება ვახტანგ გორგასლის ქუჩას. რეზერვუარი განთავსდება ძველი ამორტიზირებული რეზერვუარის ადგილას, რომელიც მდებარეობს არქეოლოგიურ უბანზე. რეზერვუარიდან წყალი თვითდენითი მიღით, რომელიც კვეთს არქეოლოგიურ უბანს და შემდეგ მიუყვება ქუჩას, წყალი მიეწოდება მუზეუმს. საკანალიზაციო წყლების გაწმენდის მიზნით ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ორი ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობას, თითოეული 6 მ³/დღე-ღამეში მოცულობის. გაწმენდის შემდგომ საკანალიზაციო წყლების ჩადინება მოხდება მდ. ჭიშურაში. საკანალიზაციო მიღი მუზეუმიდან მიუყვება ვახტანგ გორგასლის ქუჩას და მიუერთდება ქუჩის ბოლოს განთავსებულ გამწმენდ ნაგებობებს.

3. არსებული გარემო

ვანის მუზეუმ-ნაკრძალი 1981 წლის 21 აპრილს დაარსდა, როგორც ადგილობრივი ისტორიის მუზეუმი და საზოგადოებისათვის 1985 წლის სექტემბერში, საერთაშორისო სიმპოზიუმის მიმდინარეობის დროს გაიხსნა. 2006 წლიდან იგი საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ნაწილს წარმოადგენს. ვანის მუზეუმ-ნაკრძალი მოიცავს ვანის ანტიკურ ნასახლარს (არქეოლოგიური უბანი), არქეოლოგიურ ბაზას და მუზეუმს.

არქეოლოგიური აღმოჩენები ვანში მე-19 საუკუნის შუა პერიოდიდან იწყება. პირველი არქეოლოგიური კვლევები და გათხრები ვანში ექვთიმე თაყაიშვილმა აწარმოა 1896 წელს. მას ასევე წილად ხვდა პატივი გამოექვეყნებინა პირველი სამეცნიერო კვლევები ვანის არქეოლოგიური ძეგლების შესახებ. მე-20 საუკუნის 30-იანი წლების დასაწყისიდან, არქეოლოგიური გათხრების შედეგად ვანში აღმოჩენილი იქნა მრავალი არქეოლოგიური ექსპონატის დიდი მრავალფეროვნება, რომლებიც ძირითადად თარიღდება VIII-I საუკუნეებით ჩვენს წელთაღრიცხვამდე. აღმოჩენილი იქნა ჩვ. წ. აღ. III-I საუკუნეებით დათარიღებული დიდი არქიტექტურული კომპლექსები და ტაძრები-საკურთხევლები. ეს უმნიშვნელოვანესი არქეოლოგიური აღმოჩენები საფუძვლად დაედო ვანის არქეოლოგიური ობიექტის ნაკრძალად აღიარებას და არქეოლოგიური უბნის მახლობლად მუზეუმის დაარსებას.

ქალაქი ვანი მდებარეობს ქალაქ ქუთაისიდან 41 კმ მანძილზე სამხრეთ-დასავლეთით. ქალაქის მოსახლეობა შეადგენს 4600 კაცს (2002 წლის აღწერის შედეგების მიხედვით) და არის ვანის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრი, რომელიც მოიცავს 43 სოფელს (საერთო ფართობი - 557 კმ², მოსახლეობა - 34, 000).

ვანის მუზეუმი მდებარეობს მდინარე სულორის (მდინარე რიონის შესართავი) მარცხენა ნაპირზე მდებარე ბორცვზე, რომელიც ესაზღვრება ხევებს და გადაჰყურებს დაბლობს, რომელზეც მიედინება მდინარე რიონი. ბორცვიდან იშლება მდინარე

სულორის ხეობისა და მესხეთის ქედის მშვენიერი ხედი. მუზეუმის ტერიტორია დღეის მდგომარეობით მნიშვნელოვნად სახეცვლილია წინა ქვე-პროექტების განხორციელების შედეგად, რომლის ფარგლებშიც დაიწყო შენობის რეკონსტრუქცია და აშენდა მუზეუმის მინაშენი. მუზეუმის ტერიტორია ესაზღვრება საცხოვრებელი სახლების ეზოებსა და ბაღებს.

სატუმბი სადგური და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობები განთავსდება ვახტანგ გორგასლის ქუჩის დასაწყისში, ქუჩის გასწვრივ განთავსდება წყლისა და კანალიზაციის მიღები. გორგასლის ქუჩის დასრულების შემდგომ, წყლის მიღი გასდევს გზას, რომელიც უერთდება ზემო ვანის მთავარ გზას. წყლის რეზერვუარი მოეწყობა არსებული წყლის რეზერვუარის ადგილას, არქეოლოგიური უბნის ტერიტორიაზე. ვახტანგ გორგასლის ქუჩის გასწვრივ და მუზეუმის მიმდებარედ განთავსებული კერძო სახლებს ექნებათ შესაძლებლობა მიუერთდნენ წყლის მიწოდების სისტემას.

4. პოტენციური ზეგავლენის ანალიზი

4.1 სამშენებლო ფაზა

4.1.1 სოციალური ზეგავლენა

- სოციალური საკითხების ზოგადი მომიხილვა:** სოციალურ გარემოზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოსალოდნელი არ არის. ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად გაუმჯობესდება არქეოლოგიურ უბანზე მცხოვრები მოსახლეობისათვის სასმელი წყლით მომარაგება, ვინაიდან მათთვის წყლის მიწოდება მოხდება მუზეუმის წყალმომარაგების ქსელიდან.
- განსახლების საკითხები:** ქვე-პროექტი არ ითვალისწინებს კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების შესყიდვას, არ არის მოსალოდნელი პერმანენტული ზეგავლენა კერძო ან იჯარით გაცემულ სასოფლო-სამეურნეო მიწებზე. წყლის შემავალი და გამომავალი მიღების მხოლოდ მცირე მონაკვეთი იქნება განთავსებული მიწის ნაკვეთზე, რომლითაც ამჟამად სარგებლობს კერძო პირი, რაზეც აღნიშნული პირი თანხმობა მიღებულია. კერძოდ, წყლის მიღების მცირე მონაკვეთი განთავსებულია იქნება ადგილობრივი მოსახლის ეზოში, რომელიც არ არის რეგისტრირებული, როგორც კერძო საკუთრება. მუნიციპალური განვითარების ფონდი შეხვდა მიწის ნაკვეთის მოსარგებლეს და მისგან მიიღო წერილობითი და ნოტარიულად დამტკიცებული თანხმობა სამუშაოების განხორციელებაზე (დანართი 7). სამუშაოების განხორციელებას არ ექნება ზეგავლენა მიწის ნაკვეთით მოსარგებლის შემოსავალზე. შესაბამისად, არ მოხდება კომპენსაციის გაცემა.
- დასკმების შესაძლებლობის შექმნა:** მოსალოდნელია შეზღუდული და დროებითი დადებითი ზეგავლენა მშენებლობის ფაზაში და მცირე ოპერირების ფაზაში.
- ხმაურთან, გამონაბოლქვთან და ვიბრაციასთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის საკითხები:** შეზღუდული და დროებითი.

- **სატრანსპორტე მოძრაობის დარღვევა:** ქვე-პროექტთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობების შედეგად, დროებით შეიზღუდება ადგილობრივი სატრანსპორტო მოძრაობა.
- **უსაფრთხოება და წვდომა:** ქვე-პროექტის ფარგლებში სამუშაოების მიმდინარეობისას შეიზღუდება სარეაბილიტაციო ობიექტის მიმდებარე ტერიტორიებზე მისასვლელი და არ ემუქრება საფრთხე არც ტრანსპორტის მოძრაობას და არც ფეხით მოსიარულებს.

4.1.2. კულტურულ მემკვიდრეობაზე ფიზიკური ზეგავლენა

მუზეუმის ექსპონატების უსაფრთხო დროებით განთავსებასთან დაკავშირებული რისკები არის მინიმალური, ვინაიდან, ვანის არქეოლოგიური მუზეუმის ექსპონატები, მუზეუმის რეკონსტრუქციის დაწყებამდე, 2012 წელს განთავსებული იქნა დროებით საცავებში. კერძოდ: ძვირფასი ლითონების, ბრინჯაოს, მინისა და ქვის არტეფაქტები გადატანილი იქნა თბილისში, ს. ჯანაშიას სახელობის მუზეუმის ძვირფასი ლითონების საცავში, ხოლო ნაწილი დაცულია ოთარ ლორთქიფანიძის არქეოლოგის ცენტრის ქიმიურ-სარესტავრაციო ლაბორატორიაში. მირითადი მასალა განთავსებულია ვანის არქეოლოგიური ექსპედიციის ბაზაზე, ე.წ. დროებით საცავში, რომელიც აღჭურვილია შესაბამისად. საქართველოს ეროვნული მუზეუმის გენერალური დირექტორის წერილის (#01/08-1359, 18.09.2015) შესაბამისად ექსპონატების შენახვის მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია (იხ. დანართი).

მუზეუმის საგამოფენო დარბაზსა და ჰოლში დარჩა ქვის არქიტექტურული დეტალები და რესტავრირებული ქვევრები, რომლებიც შეფუთულია, დაზიანების თავიდან აცილების მიზნით. აღნიშნული ექსპონატები დროებით განთავსდება კერძო პირის კუთვნილ შენობაში მუზეუმის მიმდებარე ტერიტორიაზე (იხ. დანართი 5. საქართველოს ეროვნულ მუზეუმსა და შენობის მფლობელს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების ასლი).

ქვე-პროექტი განხორციელდება მუზეუმის არსებული ტერიტორიის ფარგლებში. ახალი არქეოლოგიური აღმოჩენების აღმართობა მცირეა, რადგანაც საველე სამუშაოები და არქეოლოგიური კვლევები უკვე ჩატარებულია და ტერიტორია საფუძვლიანად შესწავლილია. თუმცა, მიწის სამუშაოების დროს, არქეოლოგიური ობიექტების აღმოჩენის შემთხვევაში, სამუშაოები უნდა შეწყდეს დაუყონებლივ და აღნიშნულის შესახებ ეცნობოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს. სამუშაოების განახლება შესაძლებელ იქნება მხოლოდ კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის საფუძველზე.

სასმელი წყლის რეზერვუარი განთავსდება არქეოლოგიურ უბანზე, არქეოლოგიური ობიექტებიდან მოშორებით, ადგილზე, რომელიც რეზერვუარის განთავსებისათვის შერჩეულია ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 80-იან წლებში. ტერიტორია უკვე შესწავლილია და არქეოლოგიური ობიექტების გამოვლენის აღმართობა მინიმალურია. მიუხედავად ამისა, მიწის სამუშაოების განხორციელებას დაესწრება არქეოლოგი და რაიმე არქეოლოგიური ობიექტის აღმოჩენის შემთხვევაში, სამუშაოები შეწყდება დაუყონებლივ; კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს გაეგზავნება წერილობითი შეტყობინება და სამუშაოები განახლდება მხოლოდ ოფიციალური ნებართვის მიღების შემდგომ.

რეზერვუარი წარმოადგენს რკინაბეტონის მონოლითურ ნაგებობას, რომლის ოთხივე კუთხე ჩაანკერდება ბორცვის კლდოვან ფუძეში. გარდა წყლის შემვსები და დამხარჯი მიღებისა, რეზერვუარს გააჩნია გამრეცხი და ზედმეტის წყლის გადამღვრელი მიღები, რაც უზრუნველყოფს მის გამართულ მუშაობას და წყლის გადმოღვრის თავიდან აცილებას.

არქეოლოგიურ უბანზე წყლის რეზერვუარის განთავსების უსაფრთხოების თაობაზე მიღებულია შესაბამისი წერილი საქართველოს ეროვნული მუზეუმიდან (იხ. დანართი 8).

ოპერირების ფაზაში გაზრდილი ტურისტული ნაკადის გამო მოსალოდნელია არაპირდაპირი ზემოქმედება, როგორიცაა ნარჩენების წარმოქმნის ზრდა, ვანდალიზმი. წყალმომარაგებისა და კანალიზაციის სისტემების გამართული მუშაობის უზრუნველსაყოფად, კონტრაქტორი ვალდებული იქნება მოამზადოს ოპერირების სახელმძღვანელო და ჩაატაროს ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის ტრენინგი (წყლისა და კანალიზაციის სისტემების ფუნქციონირების დაწყებისას და, შემდგომ, 4-ჯერ კვარტალურად დეფექტების აღმოფხვრის პერიოდის განმავლობაში).

4.1.3 გარემოზე ზეგავლენა

ნიადაგის დაბინძურება

ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამუშაოებით ნიადაგის დაბინძურების პოტენციური წყაროები შეიძლება იყოს:

- დიზელის საწვავი, ზეთები, სამუხრუჭე სითხე, ანტიფრიზი (დაღვრა/გაჟონვა მანქანა/დანადგარებიდან);
- ცემენტი, ბეტონი და სხვა დამაბინძურებლები;
- სამშენებლო ნარჩენები (შესაფუთი მასალები, ქვები, ხრეში, ცემენტის, ბეტონის, ხის და სხვა მასალების ნარჩენები).

წყლის დაბინძურება

წყლების დაბინძურება შეიძლება მოხდეს სხვადასხვა წყაროებიდან:

- საწვავის, ზეთების ან სხვა სახიფათო ნივთიერებების დაღვრა, განსაკუთრებით საწვავით გამართვის ან მანქანა-დანადგარების შეკეთების სამუშაოების დროს;
- ექსკავაციის შედეგად წარმოქმნილი შლამიანი წყლებით;
- სანიაღვრე წყლებში არსებული შლამით;
- მანქანა-დანაგარების გარეცხვისას;
- დაბინძურებული მიწის ან გრუნტის წყლების ზემოქმედებით;
- ზედაპირულ და/ან გრუნტის წყლებზე ქლორის შემცველი ნარჩენი წყლით, რომელიც წარმოიქმნება ახლად დამონტაჟებული წყალმომარაგების სისტემის დეზინფექციის შედეგად.

მოსალოდნელია დაღვრების სწრაფი ჩადინება წყლის ობიექტებში, რის შემდეგაც მნელი იქნება დაბინძურების ლოკალიზება, და გაიზრდება ქვემო დინებაში უფრო დიდი ფართობის დაბინძურების რისკი. ამიტომ მნიშვნელოვანია ლოკალიზების

ღონისძიებების დაუყონებლივ გატარება წყლის დაბინძურების რისკის წარმოქმნის შემთხვევაში.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის შემდგომ გაშიშვლებული გრუნტი წვიმიან ამინდში შეიძლება ჩაირეცხოს სამუშაოების განხორციელების ადგილიდან.

ჰაერის დაბინძურება და ხმაური

ჰაერის დაბინძურების სავარაუდო ზეგავლენა მცირეა. ჰაერის დაბინძურება შეიძლება გამოიწვიოს მანქანა-დანადგარების მოძრაობამ/მუშაობამ ქვე-პროექტის ტერიტორიაზე და მასალების/ნარჩენების ტრანსპორტირებისას. ზემოქმედების წყაროები შეიძლება იყოს:

- მძიმე ტექნიკის მუშაობით გამოწვეული ხმაური და ვიბრაცია;
- გამონაბოლქვი (სატრანსპორტო საშუალებებიდან, ბულდოზერებისაგან, ექსკავატორებისაგან);
- მტვერი;
- მასალების მოწოდების/ტრასპორტირების შედეგად წარმოქნილი გამონაბოლქვი.

სამშენებლო ნარჩენები

ინერტული სამშენებლო ნარჩენები

სამშენებლო სამუშაოებისას მოსალოდნელია შემდეგი სახის ინერტული სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა:

- არსებული შენობის დაშლისა და საძირკვლის მოწყობის შედეგად წარმოქნილი ინერტული ნარჩენები, როგორიცაა ზედმეტი გრუნტი, ქვები, ბეტონი, აგური და ლითონი;
- არასახიფათო ნივთიერებებით დაბინძურებული ნიადაგი;
- შესაფუთი მასალები.

სახიფათო სამშენებლო ნარჩენები

მოსალოდნელია მცირე რაოდენობით სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა მანქანა-დანადგარების ტექნიკური მომსახურების სამუშაოების შედეგად, როგორიცაა:

- თხევადი საწვავი;
- ზეთები, ჰიდრავლიკური სითხე;
- ქიმიურ ნივთიერებების, მაგ. ანტიფრიზი;
- დაბინძურებული ნიადაგი;
- გაუონვის საწინააღმდეგო მასალები, რომლებიც გამოყენებული იქნა ზეთისა და ქიმიური ნივთიერებების შესაწოვად;
- მანქანის/ძრავის ფილტრის კარტრიჯები;
- ზეთიანი ტილოები, ნახმარი ფილტრები, დაბინძურებული ნიადაგი და ა.შ.

ტრანსპორტთან დაკავშირებული ზეგავლენა

შესაძლოა ადგილი იქნეს შემდეგი სახის ზეგავლენებს:

- ხმაურის და ვიბრაციის გაზრდა;
- სატრანსპორტო საცობების წარმოქმნა,
- ჰაერის დაბინძურება გამონაბოლქვით,
- გზების ატალახება,
- ტრანსპორტის საწვავით გამართვის ან ტექნიკური მომსახურების დროს დაბინძურება.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დაკარგვა მისი მოჭრის გამო

ნიადაგის საფარის ზედა ფენის დანაკარგებს მისი მოჭრის შედეგად შეიძლება ადგილი ექნეს მისი არასწორის შენახვისა და რეკულტივაციის შედეგად გადარეცხვის გამო.

მცენარეული საფარი და ლანდშაფტი

ქვე-პროექტი არ ითვალისწინებს ხეების ან ბუჩქების მოჭრას. ქვე პროექტი არ ითვალისწინებს ლანდშაფტის მნიშვნელოვან ცვლილებას.

4.2 ოპერირების ფაზა

მუზეუმის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული პოტეციური ზეგავლენა შესაძლებელია იყოს შემდეგი:

- ტურისტების გაზრდილი ნაკადის გამო ნარჩენების წარმოქმნისა და ხმაურის გაზრდა;
- მუზეუმის მიმდებარე ტერიტორიაზე სატრანსპორტო მოძრაობის გაზრდა, რის გამოც შესაძლოა გაიზარდოს გამონაბოლქვი და ხმაური, ასევე წარმოიქმნას უსაფრთხოების პრობლემა.

გარემოს დაბინძურების პოტენციური რისკი დაკავშირებულია კანალიზაციის სისტემის, მათ შორის, საკანალიზაციო წყლების გამწმენდი ნაგებობის დაზიანებასთან, მისი არასწორი ექსპლუატაციის გამო.

დადებითი სოციალური ზეგავლენა უკავშირდება რაიონში ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაზრდას, რასაც დასაქმების მხრივ დადებითი გავლენა ექნება ადგილობრივი მოსახლეობაზე.

5. გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე, ასევე კულტურულ მემკვიდრეობაზე, მოსალოდნელი ზეგავლენის გათვალისწინებით მომზადდა გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა. გარემოსდაცვითი მიმოხილვა და გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა არის კონტრაქტის ნაწილი და გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხორციელება სავალდებულოა კონტრაქტორისათვის.

კონტრაქტორს მოეთხოვება:

1. სამშენებლო მასალის შეძენა მხოლოდ ლიცენზირებული მომწოდებლისგან.
2. თუ კონტრაქტორს სურვილი აქვს მასალა მოიპოვოს კარიერიდან ან მდინარის კალაპოტიდან (ვიდრე ეს მასალები შეისყიდოს სხვა მომწოდებლისგან), მაშინ მან ინერტული მასალების ამოღებაზე უნდა მოიპოვოს ლიცენზია.
3. თუ კონტრაქტორს სურს ამუშაოს თავისი ასფალტის ქარხანა (ვიდრე შეისყიდოს ეს მასალა სხვა მომწოდებლისგან) ასეთ შემთხვევაში მან უნდა მოიპოვოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა.
4. თუ კონტრაქტორს სურს აამუშაოს საკუთარი ბეტონის ქარხანა (ვიდრე შეისყიდოს ეს მასალა სხვა მომწოდებლისგან) ასეთ შემთხვევაში მან უნდა მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს აღწერის ტექნიკური ანგარიში და შეათანხმოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან.
5. სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგასაყრელზე წერილობითი შეთანხმების საფუძველზე. უნდა მოხდეს ნარჩენების განთავსების თაობაზე ჩანაწერების წარმოება, როგორც სათანადო მართვის დამამტკიცებელი საბუთი.
6. თუ კონტრაქტორს სამუშაოების შედეგად წარმოექმნება 200 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული ნარჩენი ან ნებისმიერი ოდენობით სახიფათო ნარჩენი წლის განმავლობაში, მომზადებული უნდა იქნეს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარედგინოს დასამტკიცებლად კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა, დანიშნული უნდა იქნეს გარემოსდაცვითი მმართველი და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარედგინოს ინფორმაცია მის შესახებ „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ შესაბამისად.
7. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი უნდა მოეწყოს ისე, რომ გაწმენდილი წყლის ხარისხი შეესაბამებოდეს „საწარმო და არასაწარმო ობიექტების ჩამდინარე წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩაშვების ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნებს, რომელიც დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის #17 დადგენილებით.

ლიცენზიების ასლები, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში (შეთანხმებული გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან) და შეთანხმება ნარჩენების განთავსების თაობაზე მგფ-ში წარმოდგენილი უნდა იქნეს სამუშაოების დაწყებამდე.

დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
წინა-სამშენებლო ფაზა			
ზოგადი პირობები	საქართველოს კანონმდებლობისა და მსოფლიო ბანკის მოთხოვნების შეუსრულებლობა	<p>კონტრაქტორის მიერ მოპოვებული უნდა იქნეს შემდეგი ნებართვები/ლიცენზიები და მათი ასლები წარმოდგენილი უნდა იქნეს მგფ-ში:</p> <ul style="list-style-type: none"> - შეთანხმება ნარჩენი გრუნტის განთავსების ადგილზე; - ინერტული მასალების მოპოვების ლიცენზია; - ასფალტის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა; - გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა იმ სამშენებლო მასალების წარმოებაზე, რომელიც განეკუთვნება ეკოლოგიური ექსპერტიზისადმი დაქვემდებარებულ საქმიანობას; - ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში, რომელიც შეთანხმებულია გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან; 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		- შეთანხმება საყოფაცხოვრებო და სამშენებლო ნარჩენების განთავსებაზე უახლოეს ნაგავსაყრელზე.	
ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება დაგეგმილ საქმიანობაზე	მსოფლიო ბანკისა და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნების შეუსრულებლობა	- კონტრაქტორმა სამშენებლო ტერიტორიაზე უნდა განათავსოს საინფორმაციო ბანერი. ბანერზე განთავსებული უნდა იქნეს ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ მგფ-ში, ზედამხედველ კომპანიასა და ადგილობრივ მუნიციპალიტეტში, რომელსაც ადგილობრივმა მოსახლეობამ შესაძლოა მიმართოს გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით საჩივრის არსებობის შემთხვევაში. ბანერი დამზადებული უნდა იყოს ამინდის	მშენებელი კონტრაქტორი,

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		უარყოფითი პირობებისადმი გამძლე მასალისაგან. ბანერზე წარწერები განთავსებული უნდა იქნეს ქართულ და ინგლისურ ენებზე.	
გარემოსდაცვითი ღონისძიებების განხორციელების სტრუქტურა	ქართული კანონმდებლობისა და მსოფლიო ბანკის მოთხოვნებთან შეუსაბამობა, მნიშვნელოვანი უარყოფითიზემოქმედება ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე	- ბუნებრივი და სოციალური გარემოს დაცვაზე და EMP-ის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირის დანიშვნა - მუშახელის ტრეინინგი ბუნებრივი და სოციალური გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით გასატარებელ ღონისძიებებზე - გარემოზე ზემოქმედების შესარბილებლად საჭირო აღჭურვილობის უზრუნველყოფა	მშენებელი კონტრაქტორი
მშენებლობის ფაზა			
სამშენებლო სამუშაოები, მათ შორის:	ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება	- მანქანა-დანადგარები უნდა იყოს გამართულ მდგომარეობაში, რომ არ მოხდეს მუშა-ხელისა და ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხება გამონაბოლქვით. უნდა განხორციელდეს მანქანა-დანადგარების რეგულარული ტექნიკური მომსახურება, გაუმართაობის გამო	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
<ul style="list-style-type: none"> - ობიექტის ტერიტორიის მომზადება - მიწის სამუშაოები <ul style="list-style-type: none"> - შენობა-ნაგებობების მოწყობა - სამშენებლო ტექნიკის ექსპლოატაცია - სატრანსპორტო ოპერაციები 		<p>გამონაბოლექვის გაზრდის თავიდან ასაცილებლად.</p> <ul style="list-style-type: none"> - დიზელის ძრავები რეგულარულად უნდა შემოწმდეს და შეკეთდეს ემისიების მიწიმაზის მიზნით. ყველა მანქანა-დანადგარი ასევე უნდა შეკეთდეს საჭიროებისამებრ, რათა უზრუნველყოფილი იყო მათი გამართული მუშაობა და პოტენციური ემისიების თავიდან აცილება; - სატრანსპორტო საშუალებების საწვავით გამართვა უნდა მოხდეს ისე, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ემისიები (საწვავის შენახვისათვის არ უნდა იქნეს გამოყენებული ღია ავზები); - მასალებისა და ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს დახურული ტრანსპორტით მტვერის წარმოქნის შემცირების მიზნით. სამშენებლო ტერიტორია უნდა მოირჩის საჭიროებისამებრ; მუშები აღჭურვილი უნდა იქნეს პერსონალური დაცვის საშუალებებით; 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<ul style="list-style-type: none"> - დემონტაჟის სამუშაოების დროს ტერიტორია უნდა დატენიანდეს ან დამონტაჟდეს მტვრის შემაკავებლები; - გარემო (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი უნდა იყოს წარმოქმნილი ნამსხვრევებისაგან; - მიწის სამუშაოები უნდა შეჩერდეს ძლიერი ქარის დროს; - სამშენებლო მასალები და ყრილები უნდა იქნეს გადახურული; - მოჭრილი/ამოღებული გრუნტი უნდა იქნეს დასაწყობებული შესაბამისად; - აკრძალულია სამშენებლო მასალების ან ნარჩენების დაწვა, - აკრძალულია მანქანების და მძიმე ტექნიკის დაუტვირთავი მუშაობა. - ტერიტორიის რეკულტივაცია უნდა მოხდეს სამუშაოების დასრულებისთანავე. 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელება	<ul style="list-style-type: none"> - მასალების გადაზიდვისას ტრანსპორტის მოძრაობის სიჩქარე უნდა იქნეს შეზღუდული დასახლებულ ადგილებში უსაფრთხო დონემდე; - უნდა განხორციელდეს მანქანა-დანადგარების პერიოდული ტექნიკური კონტროლი და შეკეთება საჭიროებისამებრ; - სატრანსპორტო ოპერაციები უნდა განხორციელდეს მხოლოდ დღის საათებში - ტექნიკის უქმი სვლა არ უნდა იყოს ნებადართული. გამოყენებული უნდა იქნეს შესაბამისი მაყუჩები; - უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მანქანა-დანადგარების გამართული მუშაობა. 	მშენებელი კონტრაქტორი
	ნიადაგის საფარის დაზიანება	<ul style="list-style-type: none"> - სამშენებლო ტერიტორია და მისასვლელი გზები უნდა იქნეს მონიშნული სამუშაოების დაწყებამდე; - სამუშაო ტერიტორიის საზღვრები უნდა იქნეს დაცული სამუშაოების განხორციელების დროს; - სამუშაო უბნებიდან ნიადაგის საფარის მოხსნა (შეძლებისდაგვარად) და დასაწყობება შემდგომი გამოყენების მიზნით უნდა მოხდეს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>ტექნიკური რეგლამენტის (2014) მოთხოვნების შესაბამისად</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობება უნდა მოხდეს არაუმეტეს 2 მეტრი სიმაღლის გროვებად, რომლის გვერდის დახრილობის კუთხე არ აღემატება 45°-ს.</p> <p>ნიადაგის დასაწყობების ადგილის შერჩევისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შემდეგი:</p> <p>დასაწყობების ადგილი ისე უნდა იყოს შერჩეული, რომ არ მოხდეს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ჩამოშლა, დატკეპვნა ტექნიკის მოძრაობის შედეგად, ასევე დაბინძურება სხვა მასალებით.</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა გამოყოფილი უნდა იქნეს გრუნტისაგან (ნიადაგის ქვედა ფენისაგან);</p> <p>ნიადაგის დასაწყობება უნდა მოხდეს ისე, რო არ იყოს წყლით წარეცხვის/დატბორვის საფრთხე;</p> <p>დაუშვებელია ნიადაგის დასაწყობება მდინარიდან/წყლის ნაკადებიდან 25 მეტრზე ნაკლებ მანძილზე, ადგილმდებარეობის ტოპოგრაფიის თავისებურების გათვალისწინებით;</p>	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>დაუშვებელია ნიადაგის საფარის მოხსნა ძლიერი წვიმის დროს;</p> <p>დასაწყობებული ნიადაგი გამოყენებული უნდა იქნეს ქვე-პროექტის ტერიტორიის რეკულტივაციისათვის სამუშაოების დასრულებისთანავე. საჭიროებიდან გამომდინარე უნდა მოხდეს მიწის საფარის მოსწორება, რეკულტივაცია, და ბუნებრივი მცენარეული საფარის სწრაფად აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება.</p> <p>საჭიროების შემთხვევაში კონტრაქტორმა უნდა განახორციელოს დასაწყობებული ნიადაგის ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებები, როგორიცაა ეროზიის საწინააღმდეგო საფარის მოწყობა, ზედაპირის დატკეპნა და/ან დაგრუნტვა. დასაწყობებული ნიადაგი დაცული უნდა იქნეს წყლის ნაკადით ჩარეცხვისაგან ბერმების ან მისი ექვივალენტის მოწყობით გროვების ირგვლივ, საჭიროებისამებრ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - დასაწყობებული ნიადაგი გამოყენებული უნდა იქნეს ტერიტორიის რეკულტივაციისათვის სამუშაოების დასრულებისთანავე. 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>გრუნტის ქვედა ფენის დასაწყობება უნდა მოხდეს არა უმეტეს 3 მ სიმაღლის გროვებად, რომელთა გვერდების დახრილობის კუთხე არ აღემატება 60°-ს. ამასთან, გათვალისწინებული უნდა იქნეს შემდეგი:</p> <ul style="list-style-type: none"> - დასაწყობების ადგილი იმგვარად უნდა იქნეს შერჩეული, რომ არ მოხდეს მისი დატკეპვნა ტექნიკის მოძროაბის შედეგად ან დაბინძურება სხვა მასალებით; - გრუნტი გამოყოფილი უნდა იქნეს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენისაგან. 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	წყლისა და ნიადაგის დაბინძურება	<ul style="list-style-type: none"> - პერსონალის უზრუნველყოფა ტუალეტებითა და აბაზანებით და წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ცენტრალიზებული ჩაშვება საკანალიზაციის სისტემაში, თუ ეს შესაძლებელია ან დროებითი ნაგებობების მოწყობა - ტექნიკის გამართულობის უზრუნველყოფა - ტექნიკის საწვავით გამართვა მხოლოდ სათანადოდ აღჭურვილი საწვავმზიდებით, ამასთან სავალდებულოა წყვეტშემკრებების გამოყენება - ტექნიკის საწვავით გამართვა და ტექ. მომსახურება მხოლოდ სპეციალურად გამოყოფილ უბანზე, სადაც მოხსნილია ნიადაგი და მოწყობილია ხრეშოვანი საფარი, ზეთები, საწვავი და გამხსნელები დასაწყობებული უნდა იქნეს მხოლოდ სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში, საწვავის, ზეთებისა და გამხსნელების დასაწყობება არ უნდა მოხდეს კულტურული მემკვიდრეობის ადგილის სიახლოვეს; - უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სამშენებლო მასალების სათანადოდ დასაწყობება სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<ul style="list-style-type: none"> - სახიფათო ან ტოქსიკური მასალები დროებით განტავსებული უნდა იქნეს უსაფრთხო კონტენტებში შესაბამისი წარწერით (შემადგენლობა და მოპყრობის პირობები). სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი); - უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს დაღვრის დაუყონებლივ გაწმენდა, დაბინძურებული ნიადაგის/ გრუნტის ტერიტორიიდან გატანა; - არ უნდა მოხდეს ცემენტის ან ბეტონის ნარჩენების ჩარცხვა/ჩაყრა ნებისმიერ წყლის ობიექტში. - სამუშაოების დასრულებისთანავე უნდა მოხდეს ტერიტორიის გაწმენდა სამშენებლო ნარჩენებისგან. 	
	გარემოს დაბინძურება მყარი და თხევადი ნარჩენებით	<ul style="list-style-type: none"> - აკრძალულია ნარჩენების დაწვა; - არ უნდა იქნეს გამოყენებული ტყვია შემცველი საღებავები; - სხვადასხვა სახის ნარჩენები (სახიფათო, სამშენებლო, საყოფაცხოვრებო) უნდა შეგროვდეს სეპარირებულად. ნარჩენების 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>დროებითი განთავსებისათვის უნდა იქნეს გამოყოფილი სპეციალური ადგილი და განხორციელდეს დაბინძურების საწინააღმდეგო ღონისძიებები;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ინერტული ნარჩენები და ჭარბი გრუნტი უნდა განთავსდეს ვანი მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ გამოყოფილ ტერიტორიაზე (იხ. დანართი 8); - სახიფათო და ტოქსიკური ნარჩენები უნდა განთავსდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება მათი შემადგენლობა და მოპყრობის პირობები; აკრძალულია სახიფათო ნარჩენების უკონტროლო განთავსება სამშენებლო ტერიტორიაზე. სახიფათო ნარჩენები უნდა მოთავსდეს გაუონვისაგან დაცულ კონტეინერში რათა თავიდან იქნას აცილებული დაღვრა და გაუონვები; სახიფათო ნარჩენების გადაცემა უნდა მოხდეს ასეთი ნარჩენების მართვაზე ლიცენზიის მქონე კომპანიისთვის, მასთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე; - ნებისმიერი სახის სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენი ტერიტორიიდან გატანილი უნდა იქნეს ხშირად; 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<ul style="list-style-type: none"> - წყლის ახალი მიღებისა და რეზერვუარის დეზინფექციისა და გარეცხვის შედეგად წარმოქნილი ხსნარი უნდა იქნეს ნეიტრალიზებული გარემოში გადაღვრამდე, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ხმელეთისა და წყლის ცოცხალ ორგანიზმებზე ზეგავლენა. ქლორით დეზინფექციის შემთხვევაში, აღნიშნული შესაძლოა განხორციელდეს ნატრიუმის ბისულფატის გამოყენებით, რომლის დოზაც, ასევე, უნდა იქნეს შესაბამისი ნეიტრალიზაციისათვის და არ უნდა იქნეს გადაჭარბებული. 	
	ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე	<ul style="list-style-type: none"> - ტექნიკის მოძრაობის სიჩქარე უნდა იქნას შეზღუდული - ტექნიკის გადაადგილება მოხდეს მხოლოდ დადგენილი მარშრუტებით - ტრანსპორტის მოძრაობის სიხშირე უნდა იქნას შეზღუდული 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	<p>მოსახლეობის და პერსონალის ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკები</p>	<p>სამშენებლო ადგილი უნდა იქნეს სათანადოდ დაცული და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის დარეგულირებული. ეს მოიცავს (მაგრამ არ შემოიფარგლება) შემდეგ ღონისძიებებს:</p> <ul style="list-style-type: none"> - გზის მაჩვენებლების, გამაფრთხილებელი ნიშნების, ბარიერების განთავსებას. სამშენებლო ტერიტორია იქნება მკაფიოდ შესამჩნევი, ხოლო პოტენციური რისკების შესახებ მოხდება საზოგადოების გაფრთხილება. - სამშენებლო ადგილები და ყველა თხრილი უნდა იქნეს შემოღობილი და სათანადოდ დაცული უნებართვო შესვლისაგან, განსაკუთრებით ბავშვებისთვის; - უნდა მოეწყოს სათანადო განათება და განთავსდეს უსაფრთხოების ნიშნები; <p>მოხდება სამუშაო საათების ადგილობრივ სატრანსპორტო მოძრაობის სქემასთან მორგება, მასალებისა და ნარჩენების ტრანსპორტირება არ უნდა</p>	<p>მშენებელი კონტრაქტორი</p>

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>მოხდეს პიკის საათებში ან პირუტყვის გადაადგილების დროს.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ტექნიკის მოძრაობის სიჩქარე უნდა იქნას შეზღუდული - ტექნიკის გადაადგილება მოხდეს მხოლოდ დადგენილი მარშრუტებით 	
	კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების დაზიანება	<ul style="list-style-type: none"> - ტექნიკის გადაადგილება მხოლოდ დადგენილი მარშრუტებით - ტექნიკის მოძრაობის სიჩქარის შეზღუდვა - მიყენებული ზიანი სრულად უნდა იქნეს ანაზღაურებული კონტრაქტორის მიერ 	მშენებელი კონტრაქტორი
	კონფლიქტი ადგილობრივ მოსახლეობასთან ან სხვა ზემოქმედების ქვეშ მყოფ პირებთან	<ul style="list-style-type: none"> - მოსახლეობასთან შეხვედრა (საჭიროების შემთხვევაში) - საჩივრების მიღება და მათზე რეაგირება - საკუთრებაში ან სარგებლობაში არსებული მიწის ნაკვეთების სიახლოვეს სამუშაოების განხორციელების დროს, ქონების (ღობე, ნარგაობები, ნათესები, ნაგებობები და სხვა) მდგომარეობა უნდა იქნეს 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>დოკუმენტირებული სამუშაოების დაწყებამდე და დასრულების შემდგომ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - საკუთრების ნებისმიერ გაუთვალისწინებელი ან სამუშაოების განხორციელებისათვის საჭირო დაზიანება უნდა იქნეს სრულად აღდგენილი კონტრაქტორის მიერ. 	
	<p>პროფესიული ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკები</p>	<ul style="list-style-type: none"> - სამუშაოების დაწყებამდე მუშახელის ინფორმირება მოსალოდნელი რისკების შესახებ და ინსტრუქტაჟი შრომის უსაფრთხოების წესებთან დაკავშირებით, ზემოხსენებული უზრუნველყოფილი უნდა იქნას სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე და მათი მსვლელობისას - პერსონალის საჭირო პირადი დაცვის საშუალებების (მაგ, ჩაფენუტები, ხელთათმანები, სხვა) მომარაგება და მათი სწორედ გამოყენება - ტექნიკის ექსპლოატაციისას უსაფრთხოების უზრუნველყოფა - გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება მაღლი რისკის უბნებზე 	Construction contractor

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<ul style="list-style-type: none"> - ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა და ხმაურის ზემოქმედების შესამცირებლად რეკომენდირებული ღონისძიებების გატარება 	
	ზემოქმედება კულტურულ მემკვიდრეობაზე	<ul style="list-style-type: none"> - ტერიტორიის დასუფთავება და რეკულტივაცია სამშენებლო სამუშაოების დასრულებისთანავე - სამუშაოების შეჩერება მიწის სამუშაოებისას არქეოლოგიური ობიექტის ან არტეფაქტების აღმოჩენის შემთხვევაში, კულტურის და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება აღმოჩენის შესახებ და საქმიანობის განახლება მხოლოდ სათანადო ნებართვის მიღების შემდეგ 	მგვ, მშენებელი კონტრაქტორი
ექსპლუატაციის ფაზა			
ახლად აშენებული ტურისტული ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაცია	არქეოლოგიური უბნის დაზიანება წყლის რეზერვუარის გამო	<ul style="list-style-type: none"> - სასმელი წყლის სისტემა, მათ შორის რეზერვუარის ტექნიკური მდგომარეობა უნდა იყოს გამართული. კონტრაქტორმა უნდა მოამზადოს ოპერირების სახელმძღვანელო და ჩაატაროს ტრენინგი წყალმომარაგების სისტემის ფუნქციონირების დაწყებისას და შემდგომ, 4-ჯერ, დეფექტების აღმოფხვრის პერიოდში. 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	გარემოს დაბინძურება მყარი ნარჩენებით და ჩამდინარე წყლებით	<ul style="list-style-type: none"> - სანაგვე ურნების განთავსება ობიექტის ტერიტორიაზე - მყარი ნარჩენების რეგულარულად გატანა მუნიციპალიტეტის საყოფაცხოვრებო ნაგავსაყრელზე, მმართველ კომპანიასთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე - ნარჩენების წვის აკრძალვა - საკანალიზაციო სისტემისა და ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა. კონტრაქტორმა უნდა მოამზადოს ოპერირების სახელმძღვანელო და ჩაატაროს ტრენინგი საკანალიზაციო სისტემის ფუნქციონირების დაწყებისას და შემდგომ, 4-ჯერ, დეფექტების აღმოფხვრის პერიოდში. 	მუზეუმის ადმინისტრაცია ვანის მუნიციპალიტეტი მგებ კონტრაქტორი

6. გარემოსდაცვითი მონიტორინგი

მუნიციპალური განვითარების ფონდი პასუხისმგებელია განახორციელოს ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებების მონიტორინგი. საკონსულტაციო კომპანია, რომელიც დაქირავებულია, როგორც სამუშაოების ზედამხედველი, ასევე დაეხმარება მგფ-ს, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს ქვეპროექტის ფარგლებში განხორციელებული სამუშაოების გარემოსდაცვითი და სოციალური შესაბამისობა. ქვეპროექტის გარემოსდაცვითი მონიტორინგი განხორციელდება ქვემოთ მოცემული გეგმის შესაბამისად.

გარემოზე ზემოქმედების გეგმის განხორციელების თაობაზე ანგარიში წარმოდგენილი იქნება მგფ-ის ყოველკვარტალურ ანგარიშებში. მგფ ასევე უზრუნველყოფს კონტრაქტორისაგან ყველა ნებართვის, ლიცენზიებისა და შეთანხმების წერილების ასლების მიღებას და შენახვას, რომლებიც კონტრაქტორს მოეთხოვება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ინერტული მასალების მოპოვებისათვის, ასფალტის ქარხნის ოპერირებისათვის, სხვადასხვა სახის ნარჩენების განთავსებისათვის.

7. გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის დარღვევის გამოსწორება

მგფ, როგორც სამშენებლო სამუშაოების დამკვეთი, პასუხისმგებელი იქნება კონტრაქტორის მიერ ხელშეკრულების პირობების დაცვაზე, რაც ასევე მოიცავს გმგ შესრულებას.

კონტრაქტორი პასუხისმგებელია საქმიანობა განახორციელოს საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად. შეუსაბამობების გამოვლენის შემთხვევაში კონტრაქტორი პასუხისმგებელი იქნება დაფაროს გარემოსთვის მიყენებული ზიანის აღმოფხვრასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი.

8. საჩივრებზე რეაგირების მექანიზმი

საჩივრებზე რეაგირების კომიტეტი შეიქმნება მუნიციპალურ დონეზე შემდეგი შემადგენლობით; ვანის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის წარმომადგენლები, სოციალური სამსახურის წარმომადგენელი, წყალმომარაგების კომპანიასთან ურთიერთობაზე პასუხისმგებელი პირ, ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი. იმ შემთხვევაში, თუ საჩივრი არ გადაწყდება ადგილობრივ დონეზე, ის გადაეცემა მგფ-ს. საჩივრების მონიტორინგისათვის მგფ ახდენს ყველა მიღებულის საჩივრის, კომენტარის და საპასუხო ქმედებების რეგისტრაციას. საჯარო განხილვის დროს, ადგილობრივ მოსახლეობას მიეწოდება ინფორმაცია საჩივრებზე რეაგირების მექანიზმისა და შესაბამისი საკონტაქტო პირების თაობაზე.

8. განხორციელების ღირებულება

გარემოსდაცვითი მართვის გეგმით შემოთავაზებული ინდივიდუალური შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელების ხარჯები მცირეა და შესაბამისად, რთულია მათი გამოცალკევება სამშენებლო ოპერაციების ხარჯებიდან. მიუხედავად ამისა, რეკომენდირებულია, რომ მასალათა და სამუშაოთა მოცულობების ჩამონათვალი, რომელიც სატენდერო დოკუმენტაციაში არის მოცემული შეიცავდეს ნარჩენებისა და დარჩენილი მასალის განკარგვის პუნქტს. გარემოსდაცვით პრინციპებთან შესატყვისობისათვის საჭირო სხვა ხარჯები სავარაუდოდ სხვადასხვა სამშენებლო საქმიანობის ფასებში უნდა იქნას ინტეგრირებული.

8.მონიტორინგი მართვის გეგმა

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სისტირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალებით უზრუნველყოფა	სამშენებლო მასალების შეძენა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	ღოკუმშენტების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგვ,
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება;	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა	სამშენებლო ტერიტორია	შემოწმება	გაუფრთხილებელი შემოწმებები, როგორც სამუშაო, ისე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებისაგან დაბინძურების შემცირება;	მგვ,
სამშენებლო მანქანა-	სატრანსპორტო ავტომობილების შემოსაზღვრა და დაცვა სპეციალური საფარით				სმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი საზოგადოებების შეწყების შეზღუდვა	მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სისშირე/ან უწვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
დანადგარების გადაადგილება	გათვალისწინება წინასწარ დადგენილი მარშრუტისა და სამუშაო საათების					
მიწის სამუშაოები	ამოღებული გრუნტის დრობითი შენახვა წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ტერიტორიებზე; ამოღებული გრუნტის უკუჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე;	სამშენებლო ტერიტორია	შემოწმება რქეოლოგების მიერ პერმანენტული შემოწმება	მიწის სამუშაოების პროცესში	სამშენებლო და და მისი მდებარე ტერიტორიის სამშენებლო ნაგვით დაბინძურების თავიდან აცილება	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი საქართველოს ეროვნული მუზეუმი კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარებაა მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარებაა მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სისშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
ინერტული მასალების მოძიება	მასალის შესყიდვა არსებული მოწოდებლებისგან, თუ შესაძლებელია; მოპოვების ლიცენზიის მიღება სამუშაოების კონტრაქტით და ლიცენზიის პირობების მკაცრად დაცვა; კარიერის ტერიტორიის დატერასება, კარიერის ექსპლუატირებული ადგილების ამოვსება და ლანდშაფტის ჰარმონიზაცია; მდინარის ხრეშის და ქვიშის ამოღება ნაკადის გარეთ, ხრეშის დამცავი ბარიერების მოწყობა	მოპოვების ადგილებში	დოკუმენტების შემოწმება. სამუშაოს შემოწმება.	მასალის მოპოვების დროს	ფერდობების ეროზიის შეზღუდვა, ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადაციის შეზღუდვა; მდინარის ნაპირების ეროზიის, შეწონილი ნაწილაკებით წყლის დაბინძურების და წყლის ეკოსისტემის მოშლის შეზღუდვა.	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სისშირე/ან უწვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	მოპოვების ტერიტორიასა და მდინარეს შორის და არ იქნას დაშვებული მანქანების შესვლა წყალში					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროულად გადაყრა ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში	სამშენებლო ტერიტორია; ნაგავსაყრელი ტერიტორია	შემოწმება	პერიოდულად შენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისგან დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით	გვთ, შენებლობის ზედამხედველი
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთათვ ის მისასვლელის შეზღუდვა	საგზაო მოძრაობის შეზღუდვის/შემოვლითი გზის აბრეგის განთავსება; სამშენებლო მასალების შენახვა და სამშენებლო ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან	სამშენებლო მოედანზე და მიდამოებში	შემოწმება.	მშენებლობის დროს	ავტოსაგზაო შემთხვევების პრევენცია; ადგილობრივი მოსახლეობისთვის, მიყენებული დისკომფორტის შეზღუდვა;	გვთ, შენებლობის ზედამხედველი

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სისშირე/ან უწვევტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	ავიცილოთ მისასვლელი გზების ჩახერგვა					
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდიკირდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობას თან მუშაობისას ინდიკირდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესების/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვის შესახებ	სამუშებლო ტერიტორია	შემოწმება	გაუფრთხილებელ ი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	სამუშაო ადგილზე უბედური და გაუთვალისწინებელი შემთხვევების თავიდან აცილები მიზნით	მგებ, მშენებლობის ზედამხედველი
ოპერირების ფაზა						

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სისშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
წყალმოარაგება ის და კანალიზაციის გამწმენდი ერთეული მომსახურეობა	წყალმომარაგების სისტემა არ უონავს და მოდის შეუფერხებლად. კანალიზაციის გამწმენდი მუშოაბს კარგად.	სარეაბილიტაციო საშუალებები	შემოწმება	ოპერირებისას	წყლის დანაკარგის პრევენცია გადაუმუშავებელი წყლით ზედაპირის და მიწის დაბინძურების პრევენცია	განის მუნიციპალიტეტი
მკარი ნარჩენების მართვა	ნაგვის ურნების განთავსება მუზეუმის მიმდებარე ტერიტორიაზე და ნარჩენების დროული და რეგულარული გატანა ტერიტორიიდან	რეაბილიტირებულ ი ობიექტი	შემოწმება	ოპერირების დროს	ტერიტორიაზე ნარჩენების დაყრის თავიდან აცილება	მუზეუმის ადმინისტრაცია
რეაბილიტაციი ს შემდეგ ტერიტორიის ობიექტის მოვლა- პატრონობა	არასანქცირებული მშენებლობა და მიწის არაფორმალური გამოყენება მუზეუმის ტერიტორიის მიმდებარედ	დეაბილიტირებულ ი ობიექტი	შემოწმება	ოპერირების დროს	მიმდებარე ტერიტორიისა და ობიექტის ისტორიული და ესთეტიკური ღირებულების დაკარგვის თავიდან აცილება	მუზეუმის ადმინისტრაცია, განის მუნიციპალიტეტის ხელისუფლება

დანართი 1. ობიექტის აეროფოტო და სურათები

კერძო საკუთრებაში არსებული ეზო, რომელის ტერიტორიაზეც მონტაჟდება წყალმომარაგების მიღები

ადგილი სადაც უნდა განთავსდეს ახალი წყლის რეზერვუარი ძველის ნაცვლად

დანართი2. წყალმომარაგებისა და კანალიზაციის სისტემის სქემა

დანართი 3. საკადასტრო ინფორმაცია

N 31.01.26.206

ამონაშენი საჯარო რეესტრილი

გამქანვების რეესტრილი
N 882013627982 - 20/12/2013 13:41:20

მომსახურების თარიღი
26/12/2013 16:00:20

საკუთრების განყოფილება

ნომ.	სკემისი	კორტი	ნოკეთი	ნაკვეთის ხარჯების გამოხარისხი
კანი	ქადაგი ვაზი			ნაკვეთის უფროსის მიხარული სამუშავე
31	01	26	206	დაშტების უმცირესი განაკვეთი: 5327.00 კმ ² .
				ნაკვეთის წილი ნომერი: 31.01.06.058;
				უფროსი ნაკვეთის ჩანარიცხვა: N1, N2, N3

ზომისრიცხვის ქადაგი ვაზი, ქაზი ლომისუფრინის, N 32

მესაკუთრის განყოფილება

გამქანვების რეესტრილი: ნომერი 312006001142 , თარიღი 20/12/2006

კუთხის დასახისტერებელი დოკუმენტი:

- კუთხისტერა N551 , დამტკიცილი თარიღი: 08/10/1970 , საქართველოს სსრ მინისტრის საქმი
- პრისტერა N1/3-462 , დამტკიცილი თარიღი: 17/12/2013 , ქაზი სახელმწიფო ქიდევს კრიტიკული სამდგრავი
- პრისტერა N15/3256/3-6 , დამტკიცილი თარიღი: 10/11/2006 , საქართველოს კურირის კურირის განვითარების ნიმუშისტერი

მესაკუთრის
სახელმწიფო

მესაკუთრის
სახელმწიფო

დაწერა:

იპოთეკა

საფლავისასეთი გარემონტის:

რეესტრირებული არ არის.

სარგებლობა

გამქანვების
რეესტრირების
ნომერი
312007001815
თარიღი 26/11/2007

უფროულეს ხელშეკრული . რეესტრის ნომერი N455, დამტკიცილი თარიღი 29/10/2007,
სახელმწიფო ქმნის აღმისახვისა და პრეცედენტის რატი-ლეგისტრის ინსტრუმენტის
სამართლებული

ગુરૂત્વાક્ષર

1992-02-01, 1992-02-01

Digitized by srujanika@gmail.com

REFERENCES AND NOTES

Chrysophyllum cainito

საქართველოს კულტურის სამინისტრო <http://public.reestri.gov.ge>

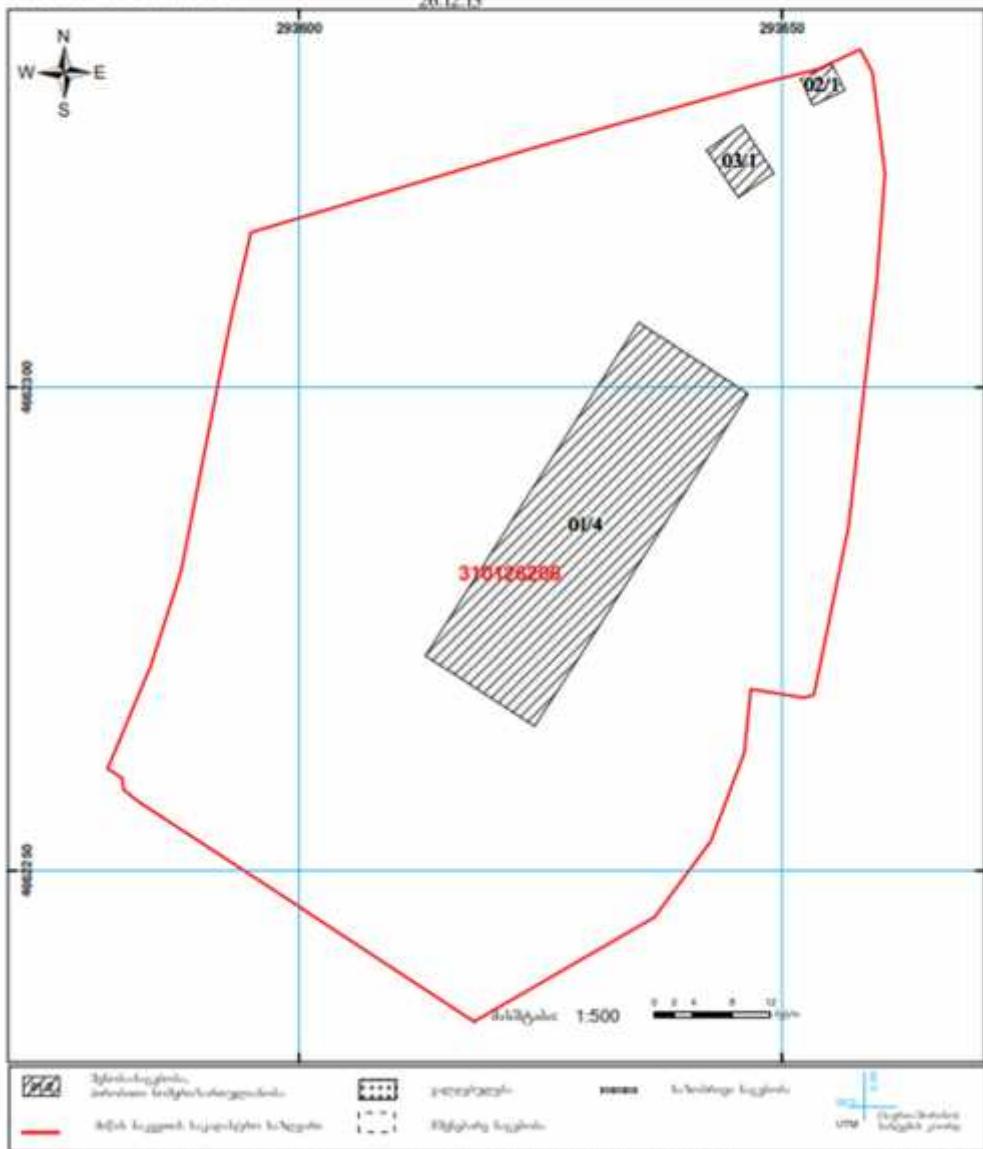
Page 2(2)

სამართლებული ქავების სამინისტრო
საკარგო რეკორდის პრეზენტაციის სამსახური

ДИПЛАМОВЫЕ ДОКУМЕНТЫ

26.12.13

N 31.01.26.267

ამონაშერი საჯარო რეგისტრიდან

ინტელექტუალური წესი
N 882016194566 - 30/03/2016 12:14:42

ინტელექტუალური წესი
15/04/2016 17:00:01

საკუთრების განცოცილება

ზეზი	სცენარი	კორტაჟი	ნაკვეთი	ნაკვეთის საკუთრების გამძირებულება
კონკრეტული კონკრეტული	კონკრეტული	კონკრეტული	ნაკვეთის დანარჩენების აღიასებული სამარტინი	დამზადებული ფინანსური: 45.00 ლ.ლ.
31	01	26	267	ნაკვეთის წილი ნაშენები:

შემოსის ქაღაქი კარი, ქუთაისის მდ.

მესაკუთრის განცოცილება

ინტელექტუალური წესი : ნომერი 882016194566 , თარიღი 30/03/2016 12:14:42
კოლექტური წესი : თარიღი 15/04/2016

კოლექტური დანარჩენებულება დაკავშირდეთ:

- ამინიჭება N20 210 , დასიტუაციის თარიღი 25/03/2016 , კონკრეტული განვითარების გამსახურის მიზანისთვის

მესაკუთრის:
კონკრეტული მუნიციპალიტეტი, ID ნომერი: 220653256

მესაკუთრის:
კონკრეტული მუნიციპალიტეტი

იპოთეკა

საფლავისათვის გრძელების:

რეგისტრირებული ან არა:

ვალდებულება

ყველა/აუგვისებელი:

რეგისტრირებული ან არა:

პერსონალის მუნიციპალიტეტი:

რეგისტრირებული ან არა:

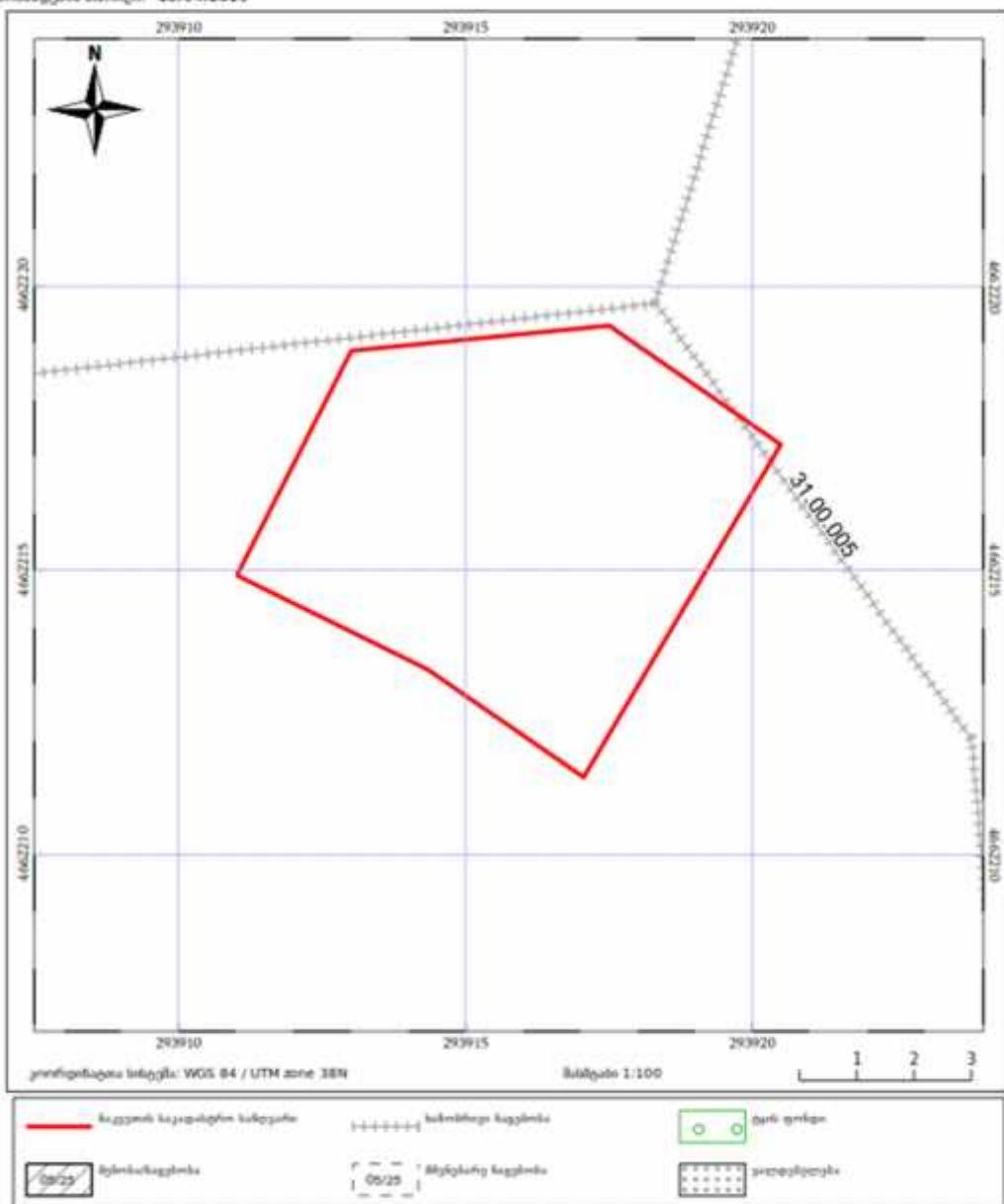
საკადასტრო გეგმა

საქართველოს უროვნელი
სააგენტო

Նայտություն պար: 31.01.26.267
Գաղտնաբառ: 882016194566
Թույլացման տարեթիվ: 15/04/2016

ନାୟକମାନ ପାଦବିଶ୍ଵର୍ଗଙ୍କୁ
ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ:

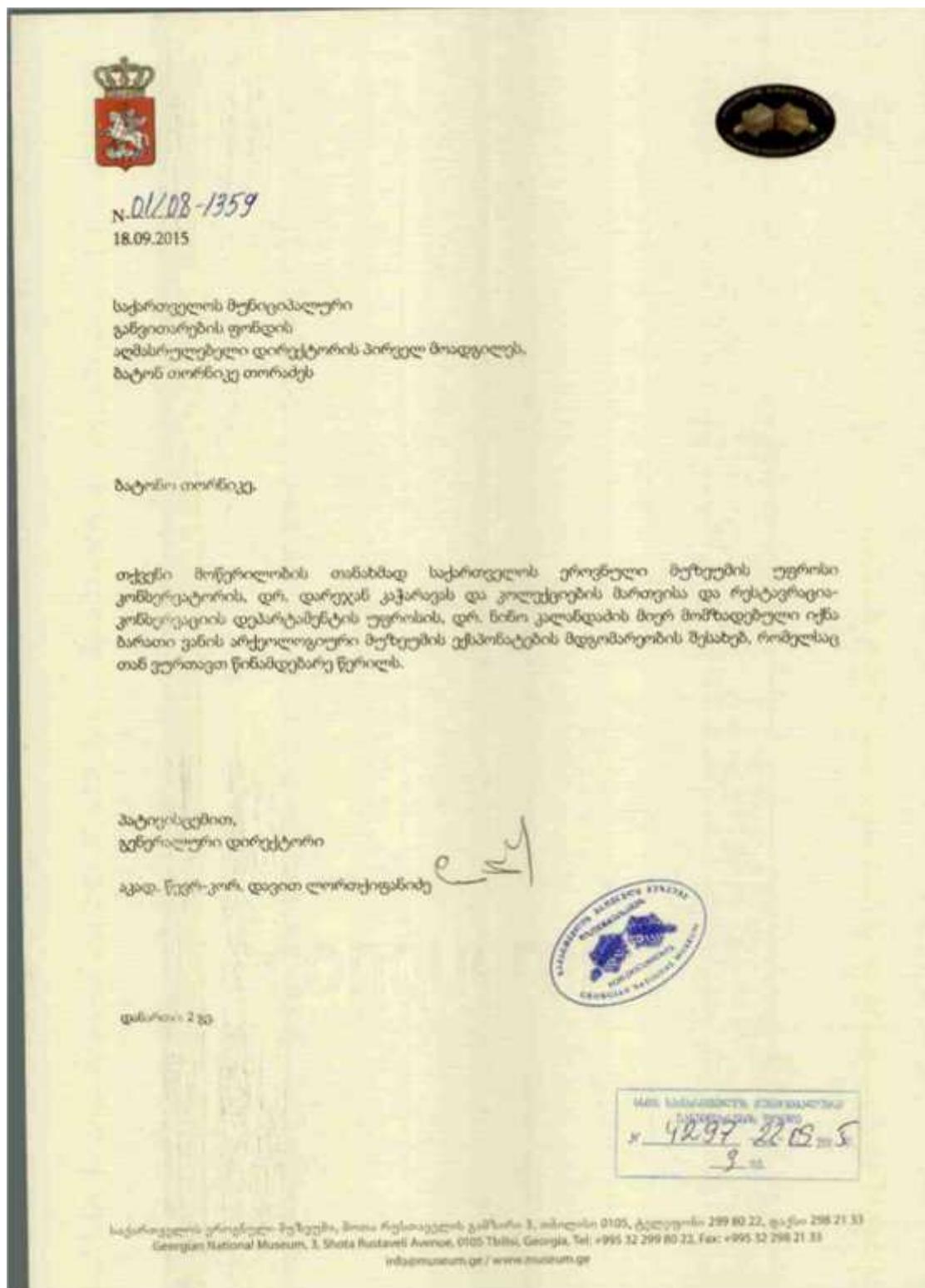
აშონის მუნიციპალიტეტი
45 კმ. (WGS 84 / UTM zone 38N)

Националният агенция за култура и младеж е на адрес: 11130 66-Булевард „София“ № 2, тел: +359 22 95 04 27.

www.westpress.com

**დანართი 4. ექსპონატების შენახვის მდგომარეობასთან დაკავშირებით
საქართველოს ეროვნული მუზეუმის წერილი**

საქართველოს ეროვნული მუზეუმის
განცხადურ დირექტორის
ბატონი დაფილ ღორგე ქვაბულიძეს

უფროხი კონსერვატორის
დამტკიცან კატარავას

კოლეგიების პაროვისა და რესტარიაცია-კონსერვაციის
დეპარტამენტის უფროხის
ხის კადანგისის

მოსხენების ბაზათი

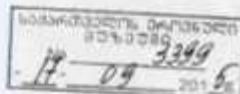
თქვენი №3299 (10.09.2015) რეზოლუციის თანახმად გავლენით საქართველოს
შენიცადებური განცხადების ფონდის აღმასრულებელი დირექტორის პირველი
მოაღვიდის თარიღის წერილი, რასეი მოგასხენდის შემდეგ:

ვანის არქეოლოგური მუზეუმის კენახვის მეცნიერებლის
მინიტორინგის კოვენტდოკუმენტის აღმოჩენის საქართველოს ეროვნული მუზეუმის
ვანის არქეოლოგური მუზეუმის თანამშრომელი. ამ წლის 30 აგვისტოს
საქართველოს ეროვნული მუზეუმის თანამშრომლთა ჯგუფი (დ. ჯაჭავა, ნ.
დორისექვანიძე ს. გურული, კ. მაღრაძე) მივლინებით იჩინუებოდა ვანში.
მივლინების ვაზანს წარმოადგენდა დროებით საცავში კვაკურტბული
კოლექციების პლატფორმის შესწავლა. მოგასხენებოთ, რომ კვაკურტბული
კოლექციის განხილვის შესაძლისად აღჭრიყდ საცავში. საგამოიყენო
კვანძობები განხილვის შესაძლისად კოტრილი მაცველი მიეცვათ, ხოლო არასაგამოიყენო
მასაღები მოთავსებულია შესაძლის უკავშირი და კიბიცის გრძელების სას კულტურის
მდგრადირების უკვლევლია.

დროებით საცავს 24 ხალის განმავლობაში იცავს დაცვის მოღიცია.
საცავი აღმოჩენილია ხელადაშავით.

აქვთ მოგასხენებით, რომ ვანის მუზეუმში დაცული კვანძობებიდან იძილისში
კვაკურტბულია:

- საგანგებო მონასტავართა ფონდში დაცული ძვირფასი ღიათენის (ოქრო,
ვერცხლი), ბრინჯაოს, მინია და ქის არტეფაქტი (457 კრთ).

რომელიც ამინდ მარტიას ს. ჯანაშიას სახელობის შეზემოს ძირიგას ღოთისხის საკუთხის:

- ბრინჯაოს, ვერცხლის, მინის, ქრისტიანისა და რენას ნივთები უონდებისან და გამოფენის (1902 ურთევდი) - სარქისავრაცხოეთ, რომელიც ამდან დაცულია თამაზ ღოთისხისანის არქოლოგიის ცენტრის ქიმიურ-სარცხებავრცხის დამორჩილიანის;
- თიხის, ბრინჯაოს, ვერცხლისა და მინის არტეფაქტები აღსაღებად და საანთოლოდ, რომელიც დამინავჭდულია ს. ჯანაშიას შეზემოს (300 ურთევდი);
- შეზემოს საგამოფენო გარმაზარი და პოდში გარმა ქაის არქიტექტურული დეტალები და რესტავრირებული ჰქონდნა, რომელთა ტრანსპორტირება ხახიდათ ისინი შეუცულია დაზიანებისაგან მასაცავდნენ;
- დანარჩენა, ძირისადა მასადა დაძირავდულია ვანის არქოლოგიური კედლების ბაზაზე, კ. გ. გრიგორიაშვილის.

პატივისცემით. დ. კაგარავა ე. უჩიავა
ნ. კალანდაძე ნ. რ. გურული

დანართი 5. ეროვნულ მუზეუმსა და მუზეუმის ექსპონატების განთავსების ადგილის მფლობელს შორის კონტრაქტი

ხელშეკრულება № 7 - 1/24
სახელმწიფო მუზეუმის შესახვე
(ექსპონატის შესყიდვა)
ქ. თბილისი

1 21 2016

ერთობ. შემთხვევაში, სამას საქართველოს კონცერტი მუზეუმი, (შემდეგთვის - „შემსყიდვული“) შესაბური დაწესებულის მოსახლეობის ინტერესული ცენტრი და მუზეუმის შემთხვევაში პრინციპულური მიმღებელის სახით (დარცემის ტრინიტეტი აუდიტორულად საიდენტიფიკაციო ნომრით 17001009225), ID ნომრით #12IA21191 (შემდეგთვის - „მუზეუმის შესყიდვის შესახვება“) საქართველოს კრიმინალური მუზეუმის მუზეუმის „ა“ კუთხის შესახვების დროის წინამდებარე ხელშეკრულის შემთხვევა:

1. ხელშეკრულების საფარი
1.1. სამას საქართველოს კონცერტი მუზეუმის სამსახური სახსრებით, CPV 63122000 - დასაქუმარის მომსახურების გაწევა.
2. ხელშეკრულების იმიტები და დაწერულია
2.1. ხელშეკრულების იმიტების წარმოადგინება. სამას საქართველოს კონცერტი მუზეუმის, ისამას ლინიურების სახელობის გამოს აქტუალურების მუზეუმის რეაბილიტაციის პრიორიტეტი, დამართვა #1-ის შესაბამისად სამსახურის უწევითობების შემთხვევა.
- 2.2. ამ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების მოლაპინ დაწერულება შეადგინს 1125.00 (ერთო ათას ასოდებული) ლარს, (ერთი თვეს დაწერულება შეადგინს 125.00 ლარს).
- 2.3. წინამდებარე ხელშეკრულებით ამზადურებას გადატვირთვა 2016 წლის 1 აპრილიდან მიღწეულ მომსახურების დაწერულია.
3. შესყიდვის იმიტების მოწყვეტის დადგა და ადგილი
3.1. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების მიწოდების დრო: 2016 წლის 31 დეკემბერი.
- 3.2. მოწყვეტის ადგილი: ქ. ვაკე, ვ. ვარიგავლის ქ. სახლი #34.
4. შესყიდვის იმიტების მიღება-ჩამარების წესი
4.1. შემოწერით თუ გამოიყენოს მომსახურების აქტუალურების შემსრულებლის მოახოვინს, შეაძლო შემოწერა სურათების მიღება-ჩამარების აქტები, რომელიც ხელშეკრულით უძღვა დამოუწმო შესყიდვებისა და მიწოდებლის უფლებამოსილობა პირზემ.
- 4.2. მომსახურება ჩაითვლება სრულად შესყიდულად სახლითი შესახვების აქტის გაცემის შემდეგ.
5. ანგარიშისწინების პირობები
5.1. მომსახურების შესყიდვის დაწერულების ამზადურებას ხელშეკრულება ეტაპობრივობით (კუთხის არასამართლივი განვითარების შესახვების და გაუმჯობესებული შეუცველებით მიღება-ჩამარების აქტების საფუძველზე 10 (ათ) სამართლის გლობას გამოვლინა).
- 5.2. ანგარიშისწინებას ეწარმეტება ერთობის ანგარიშისწინებით, ლარებით, მიწოდებლის რეკორდების მითვისებულ საბაზო ანგარიშზე.
6. მარტო ძირითადი უფლება-მოვალეობანი
6.1. შესყიდვების უფლება აქტი:
  - 6.1.1. მოსთხოვების მიწოდებელის ხელშეკრულების ჯერიცემი, დაწერული და კოოლისტიკურის შესრულება;
  - 6.1.2. გამოხატვების კონკრიტული და ზედამხედველობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შემსრულებელი;
  - 6.1.3. მოსთხოვების მიწოდებელის დეტალური ინფორმაციის განხილვი მომსახურების შესახვები.
- 6.2. შესყიდვების კადასტრი:
  - 6.2.1. გადაიხადოს მომსახურების დაწერულება ამ ხელშეკრულების გათვალისწინებული წესითა და იღებილით;
  - 6.2.2. გაწევალ მომსახურების ნებას აღმოჩენის შემთხვევაში, დაუყორებელი წერილობით აღმოჩენის მიწოდებელის და მითვისებულის ნაკლის აღმოჩენის;
  - 6.2.3. დაიცეს ხელშეკრულებით გამსაზღვრული სხვა ძარისებრი.

- 6.3. მისწოდებულის ცვლილება აქტი:
- 6.3.1. მისამართის შენიკადველს უწინდელი მომსახურების ღირებულების მიზნების
ხელშეკრულებისა გათვალისწინებულ ვადების;
- 6.3.2. მისამართის შენიკადველისგან ხელშეკრულების სხვა პირობების დაცვა.
- 6.4. მისწოდებული ვალიდურება:
- 6.4.1. შემარტივის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების;
- 6.4.2. უწინდელი მომსახურების ნიკლაუდის შემთხვევები თავისი ხარჯით უზრუნველყოფა;
- 6.4.3. წინასას აქტითის მომსახურების შეცვლის;
- 6.4.4. ჯურიულად შეასრულას ხელშეკრულების გათვალისწინებული ფაქტი პირობის.
7. მარტივი პასუხისმგებლობა ხელშეკრულების მიზნების დარღვევის
- 7.1. მისწოდებული პასუხისმგებელის გაწერდა მომსახურების ხარისხზე და ვალიდურება სრულად აუმჯობესობის შენიკადველს ნიკლაუდი ზორბ, რიმელი მას შეიძლება მისაღვევის მიმსახურების უსარისხობო ან არაუკურიონობის გარეშემოსავალის გამო.
- 7.2. ხელშეკრულების მიკლიმი ვალიდურების არაუკურიონობის შეცვლის მას შეცვლუნისამას შემთხვევები ყავილი ფაფავინის დღისათვის მარტივი კასტრის პირსასმენი ხელშეკრულების სერიოზული ზორბერების 0.1%-ს ყავილ ვალიდურების დაუზიდვა.
- 7.3. პარგამიტებლის გადახდა ხარისხის მისწოდებლისთვის ასამიზადურებული მომსახურების დარღვეულების შემსახმის თამას გამოქვეყნის საშუალების.
- 7.4. პარგამიტებლის გადახდა არ ასაფისულებს მისწოდებულის მომსახურების გარეშემოსავალის.
- 7.5. ოჯ დაკისრებული პირგასამგებელის ჯამში თამას გადაჭირების სამართლისწინებულის პერიოდისასთვის ყავილი მომსახურების ღირებულების 10 %-ს შენიკადველის უცლენია აქტის მითით ერთგული და მის გარეშემოსავალის შეცვლის ხელშეკრულების სრული ან მითი გალკური პირობების მისწოდებების შეცვლის შესახებ.
8. ხელშეკრულების ისტორიულობის პირობები
- 8.1. შენიკადველის ან მითი ჩარმომატებელის ცვლამა აქტი ხელშეკრულების შეცვლულის წესისმიზე ერთგული მისწოდებების მიზე ნიკლი ვალიდურების შეცვლულება, რომელის გამოყენების კონკრეტული მისწოდებების მიზნების გადავალი ხელშეკრულების გათვალისწინების მიზნების შესახებ.
- 8.2. ოჯ შენიკადველის იმპიტი არ შეასახება ხელშეკრულების პირობებს და არსებული სტატუსის მიზნების შეცვლის მიზნების გადავალი შეცვლულების მიზნების შესახებ.
- 8.3. გამოცდილი დაუცემის ან ჩაკლის აღმოცენისასთვის დაკავშირებითდან ხელშეკრულების მისწოდებებისასთვის დაკავშირებული ხარჯის ასამიზადურება გაისრუსდება, ხატრილების კარისმებლივის დაგვაწილი წესით.
- 8.4. მისწოდებების მიზე ჩაკლის ვალიდურების შეცვლულის კონტროლი შენიკადველის შემსახურებების, რომელ გამოწვია - ი. ლირიკული მიზნის სახელითის გამისა არქოლიფილი შეზუტების მიზრებით.
9. ფორმ-მატერიალი
- 9.1. ხელშეკრულების პირობების ან რიმელის მისამისი მოქმედების შეცვრება ფორმ-მატერიალი დაგვაწილის გამი არ იქნება გამოიღებულ რიცორტ ხელშეკრულების პირობების შეცვლულებამა ან დარღვევა და არ გამოიღებს საჯარიშო ხანქურების გამოიყენება.
- 9.2. ამ ტეხლის მიზნებისათვის "ფორმ-მატერიალი" ნიმუშის შემცირებისათვის გადატანად და მიზნების გადატანად გამოიყენება, რომელიც არ არის დაკავშირებული შენიკადველის კანკრინისას და/ნ მისწოდებების შეცვლისას და ფალგუნისმისას და რიცორტის გამისა წილების გაუფლისხმისწინებული ხასიათი. ასეთი გარეშემოსავალის შეცვლული იქნას იმით სტატუსის მიყლენებით, გამოდგმით, კანკრინით, ემარტინით დაწესებით და სხვა.
- 9.3. ფორმ-მატერიალი გარეშემოსავალის დაგვაწილის შემსახურების ხელშეკრულების დამდგრამი წარმოადგინდება და მისამის ვალიდურების შეცვლულება, დაუცემის დარღვეულების ურდა რიცორტისთვის მუშავე ხარჯის წერილობით შეცვლისწინება ასეთი გარეშემოსავალის და მისამის გამომწვევე გამოწვევის მისამართის შესახებ. თუ შეცვლისწინების გამოწვევი მისამართის შესახებ არ შეიძლება მერი მხარისას წილით მისწოდების შესახებ.

卷之三

ପ୍ରକାଶକାଳୀନ
ବେଳେ ପାଞ୍ଜାବିଆଲିଆ ଗ୍ରହଣରୁଙ୍କ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
କାନ୍ତାରିଫର୍ ଡୋସ୍ଟ୍ୱେବ୍ସ୍ୱେବ୍ସ୍
ଅଭିଭାବିତ ମାତ୍ରାମାତ୍ରାନ୍ତରେ, ରୂପାବ୍ୟକ୍ରମରେ ପାଇଁ
ପ୍ରଦ୍ଵ୍ୟାମିତି ମାତ୍ରାମାତ୍ରାନ୍ତରେ, ରୂପାବ୍ୟକ୍ରମରେ ପାଇଁ #3.
ପ୍ରଦ୍ଵ୍ୟାମିତିର ମିଳିମିଟ୍: 298 ବି 35.
ବ୍ୟାକାରୀତିରେ କାହିଁଏବଂ
ପ୍ରାଚୀତିରେ TRESEGE22
+91-982480330100200165022

14. ප්‍රධාන සියලුම ප්‍රතිඵලිය

• 100 • 8-100

ඉ/ඩ පෙරේසනල තොම්පෝලුව
පො/පො/පො/ ජ්‍යෙෂ්ඨ, ස. මාත්‍රිකාධික ප්‍ර. නැඩු #34.
දුරකථන: 597316699.
කොටස්ක: 1700109225
සෑම්පූර්ණ තොම්පෝලුව
ගුණ: BAGAGE22
- GFT28C/0000.0002 1607 6600

დანართი #1.

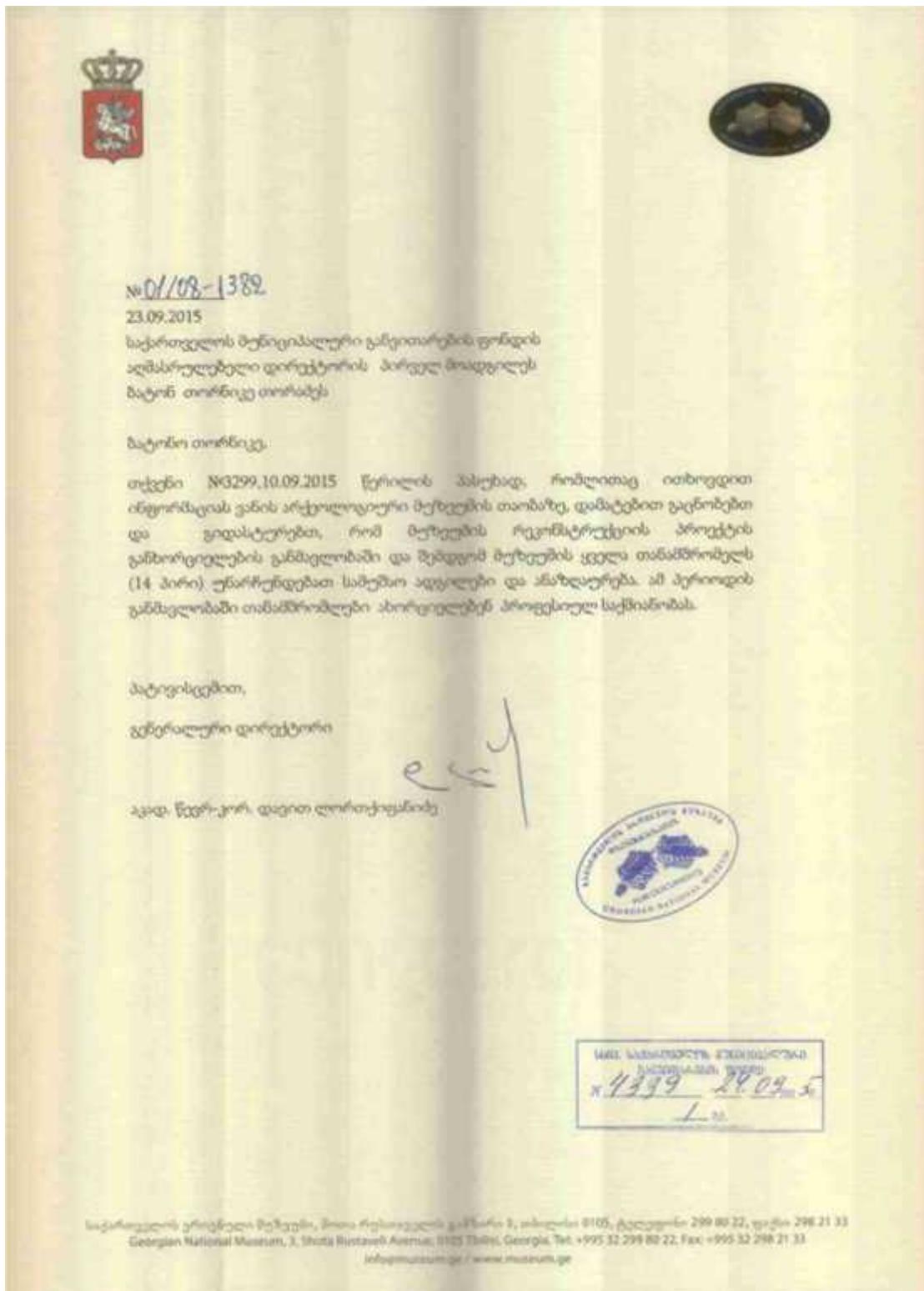
შესამახადუ განკუთვნილი ითარი ლორწოვებულის სახელობის ვარის
არქეოლოგ/ურნი მუზეუმის უმცომატების სამართვად

1	კლერი (აღმოჩენილი - #07:1-74:430)
2	ბაზა (ჭურაქები - #07:1-74:543)
3	კვარცილები (კორქები - #07:1-73:930)
4	სკელტონები, პილასტრის, ფარდულის, ჭურაქები - #07:1-82)
5	სკელტონები, ქალის ბიუსტები (კორქები - #07:1-71)
6	ჭყვერი (აღმოჩენილი - #07:1-73:417)
7	საკურისებული, ღრუბლებისამი (ჭურაქები - #07:1-73:952)
8	საკურისებული, ღრუბლებისამი (ჭურაქები - #07:1-73:953)
9	საკურისებული, ქამარისამი (ჭურაქები - #07:1-73:951)
10	ზედამხდელი (ჭურაქები - #07:1)
11	გადილის წარწერა (ტარი)

ს. ლ.
ც/პ ერისაბეგი სომილებიშვილი

დანართი 6: საქართველოს ეროვნული მუზეუმის წერილის ვანის მუზეუმის მომსახურე
პერსონალის ხელფასების შენარჩუნებასთან დაკავშირებით

საქართველოს მუნიციპალური გამცირებელის ფუნქცია
აღმასრულებელი დარიგებულის პრეზენტაცია
მატური თაობისაც მოიხსენენ.

მატური თაობისაც.

თქვენი №3299.10.09.2015 წერილის მიხედვით ითხოვთ
იმყოფილის ვანის აღმასრულებელი მუნიციპალიტეტი უკრინებით
და ჰიდასტრუქტობით, რომ მუნიციპალ ჩეკომიტეტის პროცესის
გამოსილებულის გამსეღლობისა და შემცირების მუნიციპალიტეტის კვლა თამაშისმედს
(14 პრი). უნარშეცდებათ სამუშაო აღვარცხა და მაზრულება. ამ მუნიციპალ
გამსეღლობის თანამშრომელი ახორციელებს პროცესულ საქმიანობას.

მატურისაცმით,

გრიგოლური დარიგებული

აკად. წილა-გარ. დავით ლომისევისნიერი

საქართველოს ეროვნული მუზეუმი
Georgian National Museum, 3, Shota Rustaveli Avenue, 0105 Tbilisi, Georgia. Tel. +995 32 299 82 22; Fax: +995 32 298 21 33
info@muzeum.ge / www.muzeum.ge

დანართი 7: მიწათმოსარგებლის თანხმობა

თანხმობა

მე ტრისტან გალაძე, (პ/ნ: 17001008998) გაცემის სიის საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის დაცვითი მიმღებარევანის მუნიციპალური რეაბილიტაციისა& მოვალეობის მიმღების სამსახურის მუნიციპალური რეაბილიტაციის მიმღების და ფარგლები (გადმოცემული დანართი #1-ზე), სამშენებლო სამუშაოების არ აზიანებს ჩემს პირად საკუთრების. აღნიშნულიდან გამომდინარე თანახმა ვარ სახულმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის წაკვეთზე. რომელითაც ესარგებლოთ (საკადასტრო კუდი 31.01.03.828) გამნიშვნულდეს ნებისმიერი სამშენებლო-ხარჯმილიტაციო სამუშაოები, მათ შორის:

1. არსებული ამორტიზებული რეზერვუარის ადგილზე საპროექტო რეზერვუარის მშენებლობა, კოორდინატები: X-293448 Y-4662187
2. არსებული ამორტიზებული მილის ადგილზე საპროექტო მილის ჩადება (სავარაუდოდ ხელით სამუშაოები) ტრიტორიაზე, დაახლოებით 105მეტრის მონაკვეთზე.

კოსტანტინ გორგაძე

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი N160081938

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი 01.02.2016 წ.

სანოტარო მოქმედების ფასამცემულია

ხელმოწერის ნამდვილობის დამონიშება

ნოტარიუსი

შერაბ კიხვაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ.ქუთაისი თაბარ შეფიქ # 62

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

(0431) 25-08-72

სანოტარო მოქმედების ინდიკიფიციალური ნომერი 88005146985416

სანოტარო მოქმედების და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შემნის, შეცვლის ფასი გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამიშება შეგიძლივის საქმიანობისა მოწოდებულის პალატის
ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ან და შეცვლილი ფასურული ტელეფონზე +995(32) 2 66 19
18

სანოტარო აქტი საქართველო

თავისათვის მოქმედი ქადაგის მიხედვით, მე, საქართველოს ნოტარიუსის, შერაბ კიხვაშვილის, ჩემს სახელით მიუწოდეს, მცხოვრი მისამართზე ქ. ქუთაისი, თაბარ-შეფიქ ქ. №62-ში, შეორე სამოქადაგო, მიმმართ ტრიტონ კალაბეგი, მან ქართველების წინაშედებაზე თანხმობა და შეთხხება ჩატაფი ხელშეკრის ხამდებულობის სახელით წესით დამტკიცება.

შე კადაგის მიხედვით, მის შეზღუდვების მიზანი დამტკიცების დამატებურისებული დოკუმენტით და ყველაზე მის შე ნამდვილობა ტრიტონ კალაბეგ (დაბ. 03.12.1939წ. ვანი, პირადი N17001008998) მიმსახურო.

შე კადაგის მიხედვით მის შემოქმედების და დაფიქტურები, რომ მის შემოქმედებისაში გვხვდს შეტანის საუკეთესო ან ქრისტიანული მისი ხელის გამოყენების ნამდვილობაში. მას განცემაზე ხელმოწერის სამართლებრივი შედეგით, რომ წარადგენ დაუკუმენტური ხელმოწერის დამტკიცების მიზანით ამოწმებს, რომ დოკუმენტზე შეტანილი ხელმოწერის ნამდვილობა კუთხითის ზემოთ აღნიშნულ მარტ. ნოტარიუსი არ აღიარებს დოკუმენტის მოქანდაკ უაქცევის ნიმდვილობას და მის კანონისთვის შესაბამისობას, შესაბამისად ასევე არ აღიარებს მის ნამდვილობაზე. მან განმარტების შემდეგ შემთხვევით მისამართ შეასრულობს და მის შემოქმედების დამტკიცების შემდეგ შემთხვევით და შეცვლის დასმით.

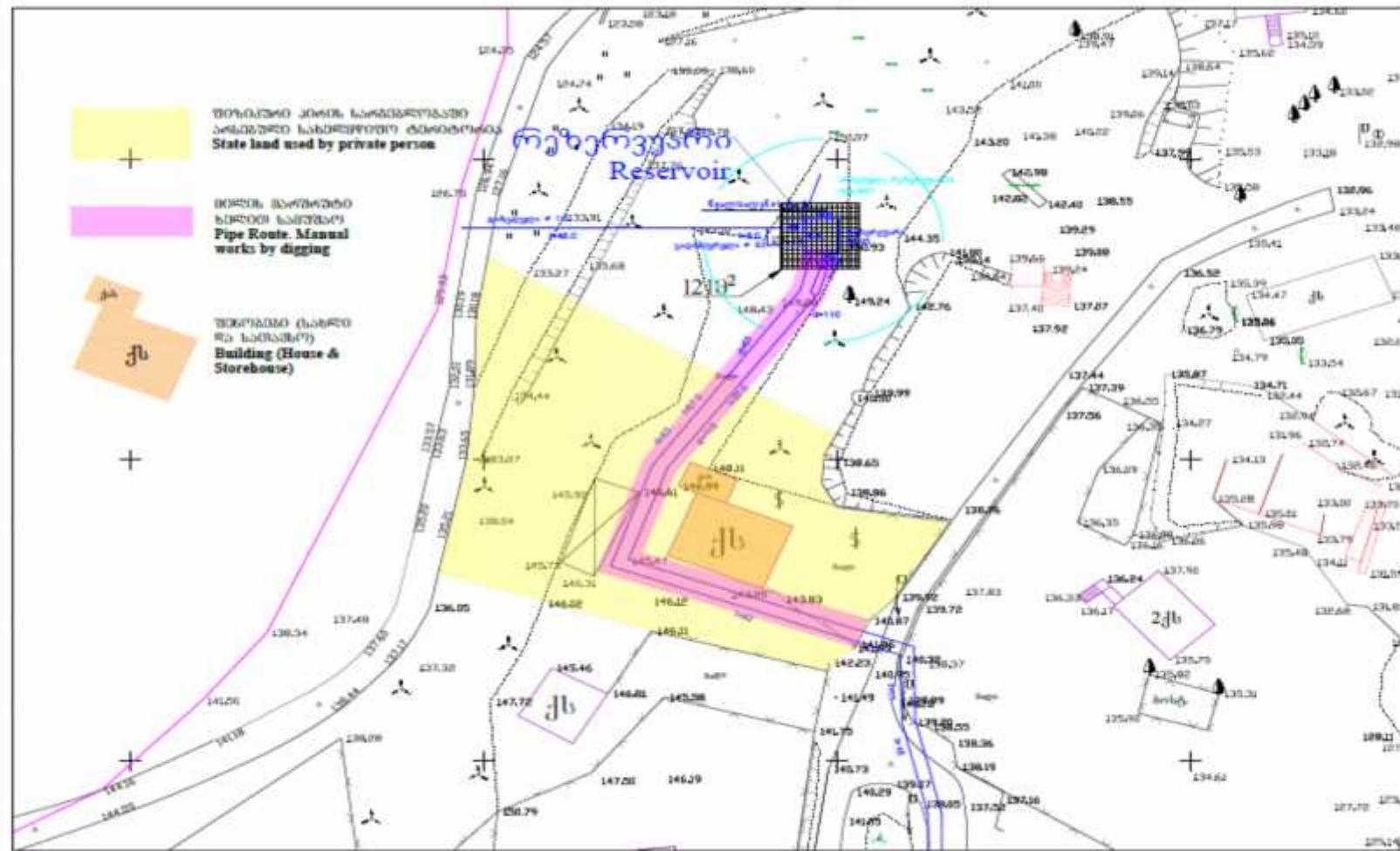
დამტკიცებულია სამ ერთგულობრივოდ.

გადამდებლიუ სახელით 6 (ექვი) ლარი, თანხმობა „სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისთვის საზღაურისა და საქართველოს საკუთრისათვის პალატისათვის დაფიქტური საფასურის ოფიციალური მისამართის გადახდის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მოსკოვის N507 დადგენილებისა (29.12.2011წ.) მუხლი 31 და მუხლი 31.3. ტლება 1.08 ლარი (თანამდებობის საფასურისათვის კოდექსის 169-ე მუხლისა) ასევე 2 (ორი) ლარი დაგრა-ს საფასური ელექტრონულ სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის საფასური (მუხლი 39.1). სულ გადახდითა 9.08 (ცხრა და რეა) ლარი.

ნოტარიუსი:

შერაბ კიხვაშვილი

**დანართი 8. ინერტული ნარჩენების განთავსებასთან დაკავშირებით ვანის
მუნიციპალიტეტის გამგეობის თანხმობა**

საქართველო
ვანის მუნიციპალიტეტის გამგეობა
G E O R G I A
VANI MUNICIPALITY BOARD

N 20/422
05/04/2016

1900, ქ. ვანი, თერჯოლაუზი, №45,
ტელ.: 0432) 22-25-25
65,Tavishlebi Str. Vani Tel.: 0432) 22-25-25
E-mail: vani.mun@georgiaebs@yahoo.com

საქართველოს მუნიციპალიტეტის განვითარების ფონდის
აღმსაჩენებელ დაწესებულების ბაჟონ ჯუმაშევ ბურჟუაზე

ბაჟონ ჯუმაშევ,

გაცნობებთ, რომ ვანის არქოლიფური მუნიციპალიტეტის პროგრამის ფარგლებში სამშენებლო მოედნების გახატანი ჭარბი უზრუნველყოს და სამშენებლო ნარჩენების განთავსება მესამედებლას განხორციელდეს ვანის მუნიციპალიტეტის ამაღლების აღმინისტრაციულ ურთიერთშორისობის 11 ქბ.)

გთხოვთ, კონტრასტერი თრიუმფალუს მართვაში ჩაუდით ტერიტორიაზე გატანილი უზრუნველყოს და სამშენებლო მსალების გამსწორებისა და პროფილირების პროცესი.

წარმოგედვთ, შემჩერეთ ტერიტორიის საკადასტრო ნისამს კოორდინატების მითითებით. ამსახუნ გაცნობებთ, რომ აღნიშვნი მისი ნაკვეთი წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ზურაბ ბერიძე

ვანის მუნიციპალიტეტის გამგეობა

ამაღლების ადმინისტრაციულ ერთეულში სამშენებლო
ნარჩენების განთავსების მიზნით შერჩეული ტერიტორია

